

biuletyn informacyjny

kwartalnik
nr 2 (38)
czerwiec 2012

ISSN 1899-5608

Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Podkarpacka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa
ul. Słowackiego 20, 35-060 Rzeszów

Sekretariat, Przewodniczący

tel. 17 850 77 05, 17 850 77 06, fax 17 850 77 07
e-mail: pdk@pdk.piib.org.pl

Portal internetowy

e-mail: portal@inzynier.iti.pl www.inzynier.rzeszow.pl

Biurowo czynne:

od poniedziałku do czwartku w godz. 7.30–15.30

**Konto Podkarpackiej Okręgowej Izby
Inżynierów Budownictwa:**

Kredyt Bank 61 1500 1100 1211 0005 2361 0000

**DYŻURY CZŁONKÓW PREZYDIUM RADY PODKARPACKIEJ
OKRĘGOWEJ IZBY INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA:**

mgr inż. Zbigniew Detyna - przewodniczący Rady PDK OIIB
wtorki 14.00 - 16.00

mgr inż. Grzegorz Dubik - z-ca przew. Rady PDK OIIB
środy 14.00 - 16.00

mgr inż. Jacek Gil - z-ca przew. Rady PDK OIIB
poniedziałki godz. 14.00 - 16.00

mgr inż. Andrzej Łuszczynski - skarbnik Rady PDK OIIB
poniedziałek godz. 14.00 - 16.00

mgr inż. Leszek Kaczmarczyk - sekretarz Rady PDK OIIB
poniedziałki 14.00 - 16.00

**USTALONE DNI I GODZINY UDZIELANIA INFORMACJI
I WYJAŚNIENI CZŁONKOM PODKARPACKIEJ OKRĘGOWEJ
IZBY INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA
w siedzibie biura PDK OIIB:**

Przewodniczący Okręgowej Komisji Rewizyjnej
mgr inż. Janusz Środa pełni dyżur
w środy od 14.00 do 16.00

Przewodniczący Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej
dr inż. Zbigniew Plewako pełni dyżur
w poniedziałki od godz. 9.00 do 11.00

Przewodniczący Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego
mgr inż. Zbigniew Tylek pełni dyżur
w czwartki od godz. 13.30 do 15.30

Okręgowi Rzecznicy Odpowiedzialności Zawodowej
pełnią dyżur rotacyjnie
w środy od godz. 13.00 do 15.00

Przewodniczący Komisji ds. Doskonalenia Zawodowego
mgr inż. Bogumił Surmiak pełni dyżur
we wtorki od godz. 12.00 do 13.00

Przewodniczący Zespołu ds. Samopomocy Koleżeńskiej
mgr inż. Roman Cużytek pełni dyżur
w czwartki od godz. 13.30 do 15.30

Przewodniczący Zespołu ds. Portalu Internetowego
mgr inż. Wacław Kamiński pełni dyżur
w środy od godz. 14.00 do 16.00

Przewodniczący Komisji Prawno-Regulaminowej
mgr inż. Jarosław Śliwa pełni dyżur
w środy od 13.30 do 15.30

Dyżur Radca Prawny - Kancelaria Prawnicza Artur Kosturek
i Wspólnicy sp. k., dyżury: środy, piątki 9.00 - 11.00
tel. 17 852 03 85, skype: kosturek-kancelaria, kosturek-biuro

**biuletyn
informacyjny**

ISSN 1899-5608

Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

Rada Programowa:
Bożena Babiarz PZITS, Adam Jakóbczak PZITB,
Leszek Kaczmarczyk PDK OIIB, Anna Paja
- pracownik Biura PDK OIIB, Dariusz Sobala ZMPR,
Ryszard Sendyka SITWM, Adam Szalwa SEP,
Andrzej Zimierowicz SITK, Barbara Kopeć
WEIL PRZ, Aleksander Kozłowski WBIIŚ PRZ

Redaguje zespół:
Leszek Kaczmarczyk - redaktor naczelny
Bożena Baron - sekretarz redakcji,
Anna Rakuś - redaktor prowadzący

*Redakcja zastrzega sobie prawo ingerowania
w nadesłane teksty.
Materiałów niezamówionych nie zwracamy.*

*Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych
reklam oraz może odmówić ich drukowania jeśli
zawarte tam informacje pozostają w sprzeczności z prawem.*

Zdjęcia na okładce: Stadion Miejski w Rzeszowie.
Fot. Irena Gałuszka

Oprac. graf., skład komputerowy:
Wydawnictwo EDYTOR
www.edytor.rzeszow.pl redakcja@edytor.rzeszow.pl
Nakład: 6100 egz.

Druk: DUET, tel. 17 87 11 281

**OSOBY PEŁNIĄCE FUNKCJE W ORGANACH IZBY
W KADENCJI 2010-2014**

PREZYDIUM RADY PDK OIIB

Zbigniew Detyna - przewodniczący
Grzegorz Dubik - zastępca przewodniczącego
Jacek Gil - zastępca przewodniczącego
Leszek Kaczmarczyk - sekretarz
Andrzej Łuszczynski - skarbnik
Witold Dobosiewicz - członek
Aurelia Mirek - członek

RADA PDK OIIB

Grzegorz Bajorek
Wiesław Baran
Zbigniew Detyna - przewodniczący
Witold Dobosiewicz - członek Prezydium
Grzegorz Dubik - zastępca przewodniczącego
Przemysław Dumański
Jacek Gil - zastępca przewodniczącego
Józef Jamro
Leszek Kaczmarczyk - sekretarz
Wacław Kamiński
Marcin Kaniuczak
Janusz Leń
Andrzej Łuszczynski - skarbnik
Anna Malinowska
Andrzej Michalski
Aurelia Mirek - członek Prezydium
Janusz Orłowski
Ryszard Pabian
Grzegorz Pabisiak
Henryk Piątkiewicz
Zdzisław Pisarek
Liliana Serafin
Jarosław Suchora
Bogumił Surmiak
Piotr Urban

KOMISJA REWIZYJNA PDK OIIB

Janusz Środa - przewodniczący
Jerzy Lechwacki - wiceprzewodniczący
Grażyna Materna - sekretarz
Tadeusz Czech
Aleksander Cyran
Wojciech Kras
Antoni Łobodziński
Waldemar Polek

KOMISJA KWALIFIKACYJNA PDK OIIB

Zbigniew Plewako - przewodniczący
Stanisław Dołęgowski - wiceprzewodniczący
Andrzej Tarczyński - wiceprzewodniczący
Janusz Pluta - sekretarz
Andrzej Hliniak
Wojciech Jaśkowski
Andrzej Klecha
Marian Żołtyński

Andrzej Mamczur
Teodor Mateja
Henryk Owsiany

SĄD DYSCIPLINARNY PDK OIIB

Zbigniew Tylek - przewodniczący
Elżbieta Kosior - wiceprzewodnicząca
Marianna Krupa - wiceprzewodnicząca
Jerzy Kubiński - sekretarz
Marian Baran
Adam Kesler
Marek Malinowski
Antoni Mączka
Maria Skreń
Bogusław Strzałka
Marian Zabawski
Paweł Zawada

**RZECZNIK ODPOWIEDZIALNOŚCI ZAWODOWEJ
PDK OIIB**

Jerzy Madera - rzecznik koordynator
Rzecznicy:
Krzysztof Czech
Maria Darowska-Anusik
Jerzy Lewiński
Andrzej Panek
Edward Sikora

**KOMISJA DOSKONAŁENIA ZAWODOWEGO
PDK OIIB**

Bogumił Surmiak - przewodniczący
Bożena Babiarz
Grzegorz Bajorek
Józef Baum
Krzysztof Buczyński
Przemysław Dumański
Józef Jamro
Wacław Kamiński
Marcin Kaniuczak
Marek Kopeć
Stanisław Mazur (od 16.12.2011 r.)
Janusz Pluta
Wacław Rejman
Jerzy Szmyd
Irena Uliniarz

**ZESPÓŁ DS. SAMOPOMOCY KOLEŻEŃSKIEJ
PDK OIIB**

Roman Cużytek - przewodniczący
Stanisław Dołęgowski
Tadeusz Dusak
Barbara Pasowicz
Józef Warchoł

ZESPÓŁ DS. PORTALU INTERNETOWEGO PDK OIIB

Wacław Kamiński - przewodniczący
Grzegorz Bajorek
Marek Kopeć
Zdzisław Pisarek
Anna Szostak

KOMISJA PRAWNO-REGULAMINOWA PDK OIIB

Jarosław Śliwa - przewodniczący
Andrzej Głąb
Maciej Kwiatek
Wojciech Rawski

**DELEGACI NA ZJAZDY POLSKIEJ IZBY
INŻYNIERÓW BUDOWNICTWA**

Grzegorz Bajorek
Zbigniew Detyna
Stanisław Dołęgowski
Grzegorz Dubik
Jacek Gil
Leszek Kaczmarczyk
Andrzej Łuszczynski
Aurelia Mirek
Ryszard Pabian
Irena Uliniarz

Adresy e-mail PDK OIIB

- Komisja Rewizyjna:
- Komisja Kwalifikacyjna:
- Sąd Dyscyplinarny:
- Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej:
- Komisja ds. Doskonalenia Zawodowego:
- Zespół ds. Samopomocy Koleżeńskiej:
- Komisja Prawno-Regulaminowa:
- Dział Członkowski:
- Biuletyn Informacyjny:
- Kierownik Biura:

rewizyjna@pdk.piib.org.pl
kwalifikacyjna@pdk.piib.org.pl
saddyscyplinarny@pdk.piib.org.pl
rzecznikoz@pdk.piib.org.pl
szkolenia@pdk.piib.org.pl
samopomoc@pdk.piib.org.pl
regulaminowa@pdk.piib.org.pl
dzialczlonkowski@pdk.piib.org.pl
biuletyn@pdk.piib.org.pl
kierownik@pdk.piib.org.pl

Spis treści

3	Słowo wstępne
4-6	XI Zjazd Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, Rzeszów 21 kwietnia 2012 r.
7	Pesel - raz jeszcze
8-9	Bezpieczeństwo i higiena pracy z punktu widzenia pracodawcy
9	Pan Dawid Baran - nowym Okręgowym Inspektorem Pracy w Rzeszowie
10	Pierwsza regionalna konferencja konsultacyjna ws. Kodeksu Budowlanego
11-13	Warsztaty inżynierskie „Projektowanie mostów według Eurokodów”
14-16	Współpraca partnerska generalnego wykonawcy z podwykonawcą w aspekcie prawnym i ekonomicznym w budownictwie
16	„Katalog Inżyniera” edycja 2012/2013 - katalog dla członków PIIB
17	Wróg czy sprzymierzeniec?
18-19	XXV edycja Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych
20-22	Ostatnie zmiany w ustawie Prawo budowlane oraz w przepisach wykonawczych
23	Wszystko czego trzeba inżynierowi w zasięgu ręki!
24-29	Stadion miejski w Rzeszowie okiem projektanta
29	Mielecka budowlanka najlepsza w Polsce
30-31	Propozycja wycieczek technicznych
32-35	Nowoczesne laboratoria w Zakładzie Ciepłownictwa i Klimatyzacji Politechniki Rzeszowskiej
36-39	Port lotniczy Rzeszów-Jasionka nową wizytówką Podkarpacia
40-47	Z życia stowarzyszeń: SITK: Dyskusja wokół buspasów Zagospodarowanie poboczy zielenią Kolejowy czwartek techniczny SEP: Konkurs na najlepszą pracę własną uczniów szkół ponadgimnazjalnych SITWiM: 100 lat Stowarzyszenia Techników Wodnych i Melioracyjnych PZliTS: Wyjazd na Targi Poznańskie

Szanowni Państwo: Koleżanki i Koledzy!

21 kwietnia 2012 r. odbył się w Rzeszowie XI Zjazd Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa - przedstawiam relację z tego wydarzenia.

Wyjątkowo w lipcu, a nie jak zwykle w czerwcu, odbędzie się Zjazd Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa, na którym będzie m.in. dyskutowana propozycja Krajowej Rady dotycząca podniesienia składek członkowskich. Nasz Zjazd jednogłośnie wyraził dezaprobatę w tej sprawie.

Składam serdeczne gratulacje nowo wybranym władzom Politechniki Rzeszowskiej w kadencji 2012-2016: rektorowi - elektowi oraz dziekanom „naszych” wydziałów (tzn. związanych z budownictwem) - Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska oraz Wydziału Elektrotechniki i Informatyki.

Gratuluje też p. Dawidowi Baranowi dotychczasowemu inspektorowi pracy i rzecznikowi prasowemu Okręgowego Inspektoratu Pracy w Rzeszowie, który systematycznie przedstawiał w naszym biuletynie zagadnienia związane z prawem pracy, i który objął z dniem 5 kwietnia br. funkcję Okręgowego Inspektora Pracy w Rzeszowie. Gratuluje awansu, życzę owocnej i satysfakcjonującej pracy na nowym stanowisku, a także liczę na dalszą współpracę.

Zachęcam do zapoznania się z ofertą dotyczącą m.in. wycieczek technicznych oraz organizowanych wspólnie z Zakładem Dróg i Mostów Politechniki Rzeszowskiej Warsztatów inżynierskich nt. projektowania mostów wg Eurokodów, które odbędą się w Krynicy bezpośrednio poprzedzając 58 Konferencję Naukową Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN oraz Komitetu Nauki PZITB, organizowaną w tym roku przez Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej.

Gratuluje uczniom „mieleckiej budowlanki”, którzy zdobyli I miejsce w ogólnopolskim Konkursie wiedzy budowlanej o „Złotą Kielnię”.

Leszek Kaczmarczyk
redaktor naczelny

Leszek Kaczmarczyk

XI Zjazd Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa, Rzeszów 21 kwietnia 2012 r.

Miejscem obrad XI Zjazdu była podobnie jak w roku ubiegłym gościnnie użyczona naszej Izbie przez Marszałka Województwa Podkarpackiego dr Mirosława Karapytę reprezentacyjna Sala Audytoryjna im. ppłk. Ł. Ciepłińskiego w budynku Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego.

Na 123 uprawnionych do głosowania delegatów przybyło 81 spośród nich co stanowiło 66%.

Zjazd otworzył przewodniczący Rady PDK OIIB Zbigniew Detyna, który powitał przybyłych delegatów oraz zaproszonych gości, wśród których nie zabrakło

Prezydium XI Zjazdu Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

przedstawicieli ze środowisk powiązanych pośrednio lub bezpośrednio z Izbą a mianowicie:

- prof. dr hab. inż. Leonard Ziemiański - Dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej,
- Tadeusz Durak - przewodniczący KKR PIIB,
- Zofia Majka - zastępca Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego,
- Wiesław Kaczor - Dyrektor Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Rzeszowie,
- Zbigniew Grabowski - w zastępstwie za Zbigniewa Rynasiewicza posła na Sejm RP - przewodniczącego Sejmowej Komisji Infrastruktury,
- Andrzej Depa - przewodniczący Rady OIA w Rzeszowie,
- Adam Jakóbczak - przewodniczący Rzeszowskiego Oddziału PZITB,
- Władysław Szymański - prezes Rzeszowskiego Oddziału PZITS,
- Bolesław Pałac - prezes Rzeszowskiego Oddziału SEP,
- Wiesław Pankiewicz - w zastępstwie za przewodni-

- czącego Południowej Izby Urbanistów w Katowicach,
- Marian Sulencki - prezes Rzeszowskiego Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji Rzeczypospolitej Polskiej,
- Józef Biernacki - prezes Krośnieńskiego Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji Rzeczypospolitej Polskiej.

Następnie, zgodnie z porządkiem obrad delegaci zatwierdzili regulamin Zjazdu i w trybie określonym w tym regulaminie kol. Zbigniew Detyna przeprowadził wybory przewodniczącego XI Zjazdu PDK OIIB. Delegaci jednogłośnie zdecydowali, aby obradom przewodniczył kol. Ryszard Pabian, a następnie wybrali pozostałych członków prezydium Zjazdu: zastępcę przewodniczącego Stanisławę Mazur oraz sekretarza Leszka Kaczmarczyka.

Podniosłym momentem było uczczenie minutą ciszy pamięci dwudziestu jeden zmarłych, od poprzedniego zjazdu członków Izby w osobach:

1. Stanisław Kulpa - nr PDK/BO/0254/03
2. Michał Ślemp - nr PDK/IS/0379/04
3. Małgorzata Tuczępska - nr PDK/IE/1557/01
4. Marian Kuncio - nr PDK/WM/0802/02
5. Marian Bączar - nr PDK/IS/0425/03
6. Adrian Paweł Kołeczek - nr PDK/IS/0196/10
7. Stanisław Kędra - nr PDK/BO/0254/01
8. Jerzy Młynarczyk - nr PDK/BD/1782/01
9. Janusz Nabrzecki - nr PDK/IE/0162/08
10. Stanisław Pociąg - nr PDK/BD/1610/03
11. Edward Kociołek - nr PDK/BO/0729/03
12. Krystyna Andrasik - nr PDK/WM/1922/01
13. Józef Bańka - nr PDK/BO/0343/02
14. Bogusław Cymerman - nr PDK/BO/0270/09

Wystąpienie Wiesława Kaczora dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Rzeszowie

XI Zjazd PDK OIIB w Sali Audytoryjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego

15. Marek Majewski - nr PDK/BO/0061/02
16. Alfons Pelc - nr PDK/BO/0497/01
17. Władysław Dulla - nr PDK/IE/1296/01
18. Wojciech Dymiński - nr PDK/BO/0396/07
19. Barbara Sarama - nr PDK/WM/2030/01 - delegat na zjazdy okręgowe PDK OIIB w kadencji 2010-2014
20. Stanisław Budziak - nr PDK/BO/0710/03
21. Piotr Rela - nr PDK/BO/0710/03

W kolejnym punkcie poproszono o zabranie głosu przez gości Zjazdu. Kolejno wystąpili: Leonard Ziemiański, Józef Biernacki, Adam Jakóbczak, Tadeusz Durak, Andrzej Depa, Wiesław Pankiewicz, Zofia Majka.

Przewodniczący podziękował gościom za wystąpienia, następnie odczytał uroczyste adresy przesłane przez gości, którzy nie mogli uczestniczyć w XI Zjeździe, a mianowicie:

- Zbigniewa Rynasiewicza posła na Sejm RP - przewodniczącego Sejmowej Komisji Infrastruktury,
- Małgorzatę Chomycz-Śmigielską - Wojewodę Podkarpackiego,
- Mirosława Karapytę - Marszałka Województwa Podkarpackiego,
- Andrzeja Sobkowiaka - Rektora Politechniki Rzeszowskiej,
- Grzegorza Cieślińskiego - przewodniczącego Rady Łódzkiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa.

Po wystąpieniu gości i odczytaniu adresów przewodniczący Zjazdu zarządził 20-minutową przerwę, po której powrócono do porządku obrad.

Po przerwie przewodniczący poprosił o wystąpienie dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Rzeszowie mgra inż. Wiesława Kaczora na temat „Programu budowy dróg krajowych na lata 2011-2015 na Podkarpaciu”. Zostały przedstawione zadania realizowane z programu „Budowy dróg krajowych” oraz realizowane w systemie „Projektuj - buduj”. Wykład został poparty bogatą dokumentacją zdjęciową przedstawiającą stan robót na Podkarpaciu. Wykład spotkał się z bardzo dużym zainteresowaniem, co zaowocowało dalszą dyskusją.

Następnie dokonano wyboru komisji zjazdowych.

Komisja Mandatowo-Skrutacyjna ukonstytuowała się w składzie: kol. Barbara Pasowicz - przewodnicząca, Jerzy Szmyd i Andrzej Panek - członkowie.

Do Komisji Uchwał i Wniosków wybrano kol. Helenę Krzych, która została jej przewodniczącą oraz kol. Andrzeja Michalskiego - sekretarza, a także kol. Andrzeja Głęba. Od tego momentu Komisje rozpoczęły pracę.

Sprawozdanie Rady PDK OIIB - łącznie ze sprawozdaniem finansowym przedstawił przewodniczący Rady PDK OIIB - Zbigniew Detyna. Sprawozdanie z działalności Okręgowej Komisji Kwalifikacyjnej przedstawił kol. Stanisław Dołęgowski, sprawozdanie z działalności Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przedstawił przewodniczący OSD kol. Zbigniew Tylek, a sprawozdanie z działalności Okręgowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej przedstawił przewodniczą-

→ cy OROZ - kol. Jerzy Madera. Sprawozdanie z działalności Okręgowej Komisji Rewizyjnej zaprezentował przewodniczący kol. J. Środa, występując jednocześnie z wnioskiem do Zjazdu o udzielenie absolutorium Radzie PDK OIIB. Rozpoczęła się dyskusja. Kol. M. Darowska-Anusik jako pierwsza zabrała głos pytając o powód utrudnień w pracy merytorycznej Zespołów Egzaminacyjnych OKK zawartych w podsumowaniu sprawozdania tego organu. Wyczerpujących wyjaśnień udzielił kol. S. Dołęgowski odnosząc się do sprawozdania OKK. Kol. G. Bajorek odniósł się do sprawozdania Rady, które przedstawił kol. Z. Detyna, w sprawie dotyczącej dostępu do norm oraz przedstawionych ofert PDK OIIB i PIIB. Pokróćce została również przybliżona praca oraz stanowisko Zespołu ds. Wdrożenia Elektronicznego Dostępu do Norm PIIB.

Ponownie głos zabrała kol. M. Darowska-Anusik pytając o szczegóły przychodów z prowadzonej działalności gospodarczej.

W zastępstwie za kol. A. Łuszczyńskiego - skarbnika PDK OIIB, nieobecnego na Zjeździe z powodu choroby, wyjaśnień udzielił kol. Z. Detyna, iż *„zgodnie z decyzją podjętą na X Zjeździe działalność gospodarcza w całości respektuje ograniczenia, które nakłada ustawa. Nie konkurujemy z członkami, działamy w oparciu o zbudowane struktury Izby.”*

W ramach działań statutowych jest możliwość pozyskiwania pewnych środków, są to: sponsoring, reklamy umieszczane w biuletynie oraz na portalu internetowym i szkolenia (współpraca z Podkarpacką Agencją Energetyczną oraz Podkarpackim Klubem Biznesu)."

Kolejno zostało przedstawione sprawozdanie finansowe za rok 2011.

Następnie w dyskusji głos zabierał kol. J. Kerste, a także kol. A. Ostrowski odnosząc się do działalności gospodarczej prowadzonej przez PDK OIIB. Obszernych wyjaśnień udzielił kol. Z. Detyna, który poinformował m.in., że działalność gospodarcza była rentowna na poziomie ok. 10%.

Po zamknięciu dyskusji Zjazd podjął uchwałę: w sprawie przyjęcia sprawozdań organów statutowych PDK OIIB za rok 2011 oraz udzielenia absolutorium Radzie PDK OIIB za rok 2011.

W kolejnym punkcie wstępu i wprowadzenia w sprawie przyjęcia Zasad Gospodarki Finansowej dokonał przewodniczący Rady PDK OIIB kol. Z. Detyna. Dyskusji w tym temacie nie podjęto i Zjazd przyjął tę uchwałę większością głosów.

Następnie odbyła się dyskusja w sprawie budżetu PDK OIIB na rok 2012. Prezentacji przedstawionego delegatom budżetu na rok 2012 dokonał przewodniczący Rady PDK OIIB Z. Detyna, zwracając m.in. uwagę na planowane zwiększenie rentowności działalności gospodarczej i planowane extra przychody z realizacji projektu unijnego w wysokości ok. 107 tys. zł. Natomiast po stronie kosztowej projekt budżetu roku 2012 zawiera dużą rezerwę, co czyni go bezpiecznym. W budżecie 2012 wyodrębniona została też pozycja dla „Balu Budowlanych”. Przewodniczący Zjazdu otworzył dyskusję. Jako pierwszy głos zabrał kol. A. Ostrowski pytając o terminowość umów zawartych z Kancelarią Prawną oraz Kancelarią Podatkową. Kol. Z. Detyna udzielił wyjaśnień, że są one bezterminowe i nie istnieją żadne wskaźniki wzrostu. Kol. A. Ostrowski nadmienił,

że pytanie swoje motywuje znacznym wzrostem, bo aż o 14% kosztów obsługi księgowej. Kol. Z. Detyna wyjaśnił, że umowa z Kancelarią Podatkową nie obejmowała podjęcia działalności gospodarczej, którą Izba rozpoczęła w trakcie roku 2011. Podwyżka została wynegocjowana i zatwierdzona w formie aneksu, a łączny koszt obsługi księgowej i kadrowej Izby przez Kancelarię Podatkową jest (po rozszerzeniu zakresu o podjętą działalność gospodarczą) dalej niższy o kilka tysięcy złotych miesięcznie od kosztów utrzymania stanowiska pracy księgowej w biurze Izby, co miało miejsce w poprzednich kadencjach.

Kol. A. Ostrowski pytał również o organizację „Balu budowlanych” i jego koszty. Kol. Z. Detyna udzielił dodatkowych informacji na temat organizowania szkoleń - w projekcie budżetu 2012 przewidziana jest niższa kwota ze względu na uzyskane w roku 2011 w ramach projektu unijnego wyposażenie sali szkoleniowej, co zmniejszy koszty związane z wynajęciem dodatkowej sali. Głos w dyskusji zabrał kol. J. Kerste zwracając uwagę na planowany jego zdaniem wzrost ryczałtów członków Prezydium Rady oraz przewodniczących komisji i zespołów Izby z sugestią pozostania w tej pozycji bez zmian. Krytykował również niedoszacowania kwot na szkolenia zewnętrzne.

Odpowiedzi udzielił kol. Z. Detyna tłumacząc iż PDK OIIB w porównaniu z innymi okręgowymi izbami ma najniższą stawkę ryczałtową i że na 2012 rok nie przewidziano żadnego wzrostu tych ryczałtów. Odnosząc się do „Balu budowlanych” wyjaśnił iż tegoroczny nie jest balem jubileuszowym i kwoty na organizację nie będą tak wysokie, ponadto opłaty jakie będą ponosić członkowie Izby chcący w nim uczestniczyć, wzrosną.

Członkowie Komisji Mandatowo-Skrutacyjnej i Komisji Uchwał i Wniosków

Kol. J. Kerste zgłosił formalny wniosek o wprowadzeniu poprawki w zakresie pozycji ryczałty członków Prezydium Rady oraz przewodniczących komisji i zespołów Izby, wnioskując o ich obniżenie, wniosek poddano głosowaniu. Nie został przyjęty. Dyskusja z powodu braku chętnych została zamknięta przez przewodniczącego Zjazdu, który następnie przedstawił projekt uchwały dot. zatwierdzenia budżetu - uchwała została przyjęta większością głosów.

Komisja Uchwał i Wniosków przedstawiła złożone wnioski:

1. Kol. G. Bajorek - wniosek o przywrócenie ograniczenia kadencji sprawowania funkcji w organach Izby do 2 - dotyczy funkcji, dla których ograniczenie to

Rozmowy w kulisach

zniesiono na VIII Krajowym Zjeździe, wprowadzając odpowiednie zmiany w statucie PIIB.

2. Kol. Z. Detyna - poprosił Zjazd o wyrażenie zgody na opracowanie wniosku aplikującego o pozyskanie pieniędzy z UE na budowę „Podkarpackiego Centrum Transferu Niskoenergetycznych Technologii w Budownictwie” pod warunkiem, że pozyskane w ten sposób pieniądze pokryją co najmniej 50% kosztów ww. inwestycji.

Kol. Z. Detyna zaznaczył, że po ewentualnym wygraniu konkursu na pozyskanie tych pieniędzy, o zaangażowaniu się naszej Izby i rozpoczęciu budowy zdecyduje następny Zjazd PDK OIIB.

3. Kol. G. Dubik - wniosek zobowiązujący Radę PDK OIIB do włączenia się w ścisłą współpracę z Instytutem Budownictwa Pasywnego reprezentowanym przez G. Szlagowskiego, aby przygotować naszych członków do rzeczywistości wprowadzanej Dyrektywą Unijną w temacie poszanowania energii, szkolenia dot. budownictwa pasywnego, szkolenia audytorów.

4. Kol. A. Łobodziński - wniosek o zwiększenie udziału przedstawicieli izb inżynierów budownictwa w tworzeniu przepisów i aktów prawnych (jak „Kodeks Budowlany”) i tworzeniu programów w zakresie budownictwa na szczeblu krajowym i lokalnym w strukturach komisji sejmowych (rządowych) oraz wojewódzkich i miejskich.

5. Kol. A. Łobodziński - wniosek o zmniejszenie składek dla emerytów w izbie inżynierów budownictwa.

Wywiązała się dyskusja dotycząca złożonych wniosków, głos w niej zabrali:

Mecenas Tomasz Banaś - prawnik obsługujący PDK OIIB, zabrał głos w kwestii formalnej informując, że wnioski złożone przez kol. G. Bajorka oraz kol. A. Łobodzińskiego posiadają wady formalno - prawne i nie powinny być rozpatrywane przez Zjazd Okręgowy,

bowiem nie zostały one zgłoszone według procedury określonej uchwałą Krajowej Rady PIIB nr 4/R/11 z dnia 26 stycznia 2011 r., w sprawie trybu zgłaszania do Krajowej Rady wniosków kierowanych do rozpatrzenia przez Krajowy Zjazd.

W dyskusji nad wnioskami głos zabrali: kol. A. Głąb, kol. R. Cużytek, kol. Z. Tylek, kol. J. Kubiński, kol. A. Cyran, kol. G. Dubik, kol. M. Darowska-Anusik, a następnie kol. S. Dołęgowski wystąpił z formalnym wnioskiem o zamknięcie dyskusji. Wniosek został przyjęty większością głosów i przewodniczący Zjazdu zarządził głosowanie nad przedstawionymi wnioskami. Wnioski od 1 do 4 zyskały aprobatę delegatów - zostały przyjęte natomiast nie został przyjęty wniosek nr 5 dot. zmniejszenia składek dla emerytów.

Na koniec dyskutowano w sprawie zajęcia stanowiska w ramach propozycji przedstawionej przez Krajową Radę IIB dot. podniesienia składek członkowskich. Po długiej i burzliwej dyskusji Zjazd jednogłośnie nie poparł argumentacji Krajowej Rady PIIB dot. podnoszenia składek członkowskich.

Wyczerpało to porządek obrad i przewodniczący XI Zjazdu Sprawozdawczego Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa kol. Ryszard Pabian złożył podziękowania za przybycie wszystkim gościom i delegatom i dokonał formalnego zamknięcia Zjazdu.

PESEL - raz jeszcze

Po raz kolejny przypominamy o konieczności uzupełnienia numerów PESEL w ewidencji członkowskiej. Od kilku lat zwracamy się do Państwa z taką prośbą i przyniosło to wymierne efekty, gdyż w chwili obecnej brakuje nam danych od **3 osób**, a mianowicie:

Numer ewidencyjny	Nazwisko i imię	Powiat
PDK/BO/0172/01	Głąb Edward	tarnobrzeski
PDK/BO/0456/01	Nowak Roman	jarosławski
PDK/IE/1540/01	Szpinda Ryszard	tarnobrzeski

Dodatkowo nadmieniamy, iż wspomniane dane są konieczne, aby móc zarejestrować się na stronie internetowej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa (www.piib.org.pl) w celu pobrania elektronicznej wersji zaświadczenia o przynależności do Izby. Ułatwiają także weryfikację w systemie ewidencji członkowskiej, wpływając jednocześnie na szybkość i jakość obsługi.

Wojciech Dyląg

Bezpieczeństwo i higiena pracy z punktu widzenia pracodawcy

Przepisy prawa pracy w tym bezpieczeństwa i higieny pracy nakładają na pracodawcę obowiązek ochrony życia i zdrowia pracownika. Realizacja tej powinności opiera się m.in. na odpowiedniej organizacji miejsca pracy oraz warunków wykonywania pracy. Istotność działań pracodawcy zmierzających do zagwarantowania bezpieczeństwa pracowników podczas pracy sygnalizowana jest już akcie najwyższego rzędu, tj. Konstytucji RP. Konstytucyjna gwarancja ochrony życia każdego człowieka określona w art. 38 rozciąga się również na pracowników. Przepis ten stanowi punkt wyjściowy do uregulowań gwarantujących bezpieczeństwo i zagwarantowanie zdrowia i życia. Rozwinięciem zapisu artykułu 38 Konstytucji, jest artykuł 66, który mówi, że każdy ma prawo do bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

Środkiem służącym realizacji obowiązku pracodawcy polegającego na ochronie życia i zdrowia są m.in. odpowiednie wykorzystanie osiągnięć nauki i techniki, dokonywanie oceny ryzyka zawodowego, tj. analiza możliwości wystąpienia zdarzeń niepożądanych związanych z wykonywaną pracą powodujących zagrożenie dla pracownika. Intencją działań pracodawców jest w tym zakresie podjęcie odpowiednich działań i środków mających na celu ograniczenie lub całkowite wyeliminowanie potencjalnego zagrożenia. Ocena służy nie tylko dostarczeniu pracodawcy niezbędnych informacji na temat stanu bezpieczeństwa w zakładzie pracy, ale przede wszystkim uświadomienie pracownikom prawdopodobieństwa wystąpienia wypadku podczas wykonywania pracy lub w związku z jej wykonywaniem.

Ocena ryzyka zawodowego uznawana jest za jeden z podstawowych i najskuteczniejszych sposobów badania środowiska pracy. Wyniki przeprowadzanej oceny służą podjęciu stosownych działań polegających na zapobieganiu lub korygowaniu stwierdzonych nieprawidłowości. Informacja o ryzyku powinna być przekazywana pracownikom, zarówno w chwili zatrudniania na danym stanowisku, jak i przy każdej zmianie warunków pracy.

Artykuł 15 kodeksu pracy nakłada na pracodawcę obowiązek zapewnienia pracownikom bezpiecznej i higienicznej pracy. Obowiązek ten stanowi istotne uzupełnienie ogólniejszego obowiązku zatrudniania pracownika na stanowisku odpowiednim ze względu na umówiony rodzaj pracy. Przysługujące pracownikowi prawo do wykonywania określonej pracy może być w pełni zrealizowane tylko wówczas, gdy pracownik nie doznaje przeszkód w świadczeniu tej pracy, a więc gdy

warunki w miejscu pracy są pod każdym względem dogodne, przede wszystkim zaś bezpieczne i higieniczne¹.

Warto w tym miejscu zastanowić się nad definicją pojęcia bezpieczeństwa i higieny pracy. Bezpieczną pracą, będzie praca, która nie spowoduje stanu zagrożenia zdrowia lub życia pracownika, lub innej osoby przebywającej obok osoby pracującej. Z kolei praca higieniczna to praca pozbawiona wpływu czynników zewnętrznych na zdrowie człowieka.

Pracodawcy zwykle bagatelizują obowiązki wynikające z kodeksu pracy jak również innych ustaw, z zakresu zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Kodeks pracy w artyku 207 mówi, iż to właśnie pracodawca odpowiada za stan BHP w zakładzie pracy. Wśród pracodawców jednak panuje błędne przekonanie, iż wystarczy zatrudnić pracownika do spraw BHP, powołać służbę BHP, aby zwolnić się od odpowiedzialności w tej materii. Należy przypomnieć, iż osoby odpowiedzialne (wyznaczone przez pracodawcę) za BHP w zakładzie pracy posiadają jedynie głos doradczy i opiniujący dla pracodawcy. Odpowiedzialność pracodawcy względem przestrzegania przepisów bezpiecznej pracy będzie miała miejsce w każdej formie zatrudnienia pracownika, tj. nie tylko na podstawie stosunku pracy, lecz także np. na podstawie umów cywilnoprawnych (art. 304¹).

Pracodawcy bardzo często zapewniając ogólne warunki bezpiecznej pracy zapominają, pomijają wymagania szczegółowe do konkretnych stanowisk pracy. Dla pracodawcy najważniejszy jest zysk. Maksymalny zysk przy minimalnych kosztach, bardzo często oznacza eliminowanie, ograniczanie przez pracodawców praw przysługujących pracownikom na podstawie kodeksu pracy. Pracodawcy najczęściej „oszczędzają” na obowiązkach odnośnie pomieszczeń, narzędzi, środków ochrony indywidualnej i odzieży roboczej.

Na podstawie kodeksu pracy pracodawcy jest obowiązany m.in.:

- zapewniać środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, gaszenia pożaru i ewakuacji pracowników (art. 209¹),
- utrzymywać obiekty budowlane i znajdujące się w nich pomieszczenia pracy w stanie zapewniającym bezpieczne i higieniczne warunki pracy (art. 214 §2),
- zapewniać nieodpłatnie środki ochrony indywidualnej (art. 237^{§ 1}),
- zapewniać odzież i obuwie robocze (art. 237⁷),
- zapewniać posiłki i napoje, jeżeli jest to niezbędne ze względów profilaktycznych (art. 237⁹).

¹ Florek L., Zieliński T., Prawo pracy, Warszawa 2007

Niestety, względy finansowe biorą górę nad bezpieczeństwem pracy, zaś ewentualne uchybienia i niedociągnięcia pracodawców w tej dziedzinie są tłumaczone złym stanem finansowo-ekonomicznym.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami jak również orzecznictwem zła sytuacja finansowa², ekonomiczna zakładu pracy nie może być przesłanką uchybień i naruszania przepisów BHP³. Pracodawca powinien pamiętać, iż jego obowiązek z zakresu ochrony zdrowia i życia pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy powinien być realizowany poprzez odpowiednie wykorzystanie osiągnięć nauki i techniki (art. 207§2 kodeksu pracy). Pracodawca, który nie dostarczył pracowników niezbędnych środków ochrony indywidu- alnej bardzo często tłumaczy się, tym iż pracownik jest zatrudniony na zbyt niski wymiar (np. ¼ etatu) a więc przydzielanie takiemu pracownikowi choćby obuwia ochronnego byłoby nieopłacalne. Takie podejście pracodawcy jest w pełni niezasad- nione a wręcz zabronione, albowiem stanowi przejaw dyskryminacji pracownika ze względu na niepełny wymiar czasu pracy (art. 18^{3a} k.p.).

Zgodnie z art. 304 § 1 kodeksu pracy dla zapewnienia bezpieczeństwa i higienicznych warunków pracy osobom wykonującym pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, wymaga dokonania i udokumentowania oceny ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą oraz poinformowania o ryzyku osób ww., czyli świadczących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy⁴.

Wielu pracodawców wychodzi z założenia, iż pracownik, który odmawia wykonania pracy z naruszeniem

przepisów BHP może zostać zwolniony z tytułu naruszania obowiązków pracowniczych. Założenie to jest prawnie nieuzasadnione a wręcz niedopuszczalne. Z artykułu 210 kodeksu pracy wynika wprost, iż w sytu- acjach, gdy warunki pracy nie odpowiadają przepisom BHP i stanowią zagrożenie dla życia, zdrowia pra- cownika, pracownik ma prawo powstrzymać się od takiej pracy, jednakże powinien o tym fakcie niez- włocznie powiadomić przełożonego.

Praktyka zachowań pracodawców w tej materii jest niestety niekorzystna dla pracowników, albowiem odmowa wykonywania pracy przez pracownika staje się doskonałym pretekstem rozwolnienia pracownika, a nie wielu ze zwolnionych postanawia dochodzić swoich praw przed sądami.

Na straży przestrzegania przepisów BHP stoi Pań- stwowa Inspekcja Pracy, która w przypadku dostrzeżenia, stwierdzenia nieprawdło- wości z zakresu BHP może ukarać pracodawcę karą do 2 tysięcy złotych, w przypadku częstego łamania przepisów

do 5 tysięcy złotych bądź wystąpić do sądu o ukaranie grzywną w wysokości 30000 złotych.

Pracownicy Państwowej Inspekcji Pracy są upo- ważnieni do przeprowadzania kontroli o każdej porze dnia i nocy. Nad przestrzeganiem przepisów BHP czuwają ponadto: Urząd Dozoru Technicznego, Związki Zawodowe, Społeczna Inspekcja Pracy. Ponadto pra- codawca może zostać pociągnięty do odpowiedzial- ności karnej (art. 218 - 221 kodeksu karnego)⁵.

Niestety, praktyka pokazuje, iż dla pracodawcy wciąż „bardziej opłacalnym” jest łamanie, omijanie prawa niż jego przestrzeganie, dostosowywanie się do jego wymogów.

**Bezpieczną pracą, będzie praca,
która nie spowoduje
stanu zagrożenia zdrowia lub życia
pracownika, lub innej osoby
przebywającej obok osoby pracującej.**

² Wyrok NSA we Wrocławiu z 1997.03.04 IISA/Wr 1133/96

³ Wyrok SN z 2000.04.13 IIUKN 207/00

⁴ Wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego - Ośrodek Zamiejscowy we Wrocławiu z dnia 2 października 2002 r. II SA/Wr 319/2000

⁵ Ustawa z dnia 6.06.1997 Kodeks karny, Dz.U. 97.88.553 ze zm.

Dawid Baran

- od 14 kwietnia br.
Okręgowy Inspektor
Pracy w Rzeszowie

Pan Dawid Baran nowym Okręgowym Inspektorem Pracy w Rzeszowie

Dawid Baran - jest specjalistą prawa pracy. Rozległą wiedzę prawniczą, szcze- gólnie z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych popartą doświadczeniem praktycznym wykorzystuje w pracy dydaktycznej prowadząc wykłady szkoleniowe z zakresu prawa pracy. Specjalizuje się w problematyce czasu pracy i godzin nadliczbo- wych, wykorzystując swoją wiedzę z ww. zakresu do opracowania szczegółowych rozkładów i harmonogramów czasu pracy. Współpracuje m.in. z Okręgową Radą Adwo- kacką w Rzeszowie, Krajowym Stowarzyszeniem Pracowników Służby BHP Sądów i Prokuratur, Politechniką Rzeszowską, Polskim Centrum Kadrowo-Płacowym w Łodzi, Gazetą Prawną - Infor S.A. w Warszawie, Polskim Towarzystwem Ekonomicznym w Rzeszowie. Czytelnicy gazet regionalnych i ogólnopolskich znają go jako komenta- tora i specjalistę zagadnień prawnych, który przybliży prawo pracy zarówno pracow- nikom jak i pracodawcom. Od kilku lat systematycznie zamieszcza swoje artykuły w Biuletynie Informacyjnym PDK OIIB.

Jarosław Śliwa

Pierwsza regionalna konferencja konsultacyjna ws. Kodeksu Budowlanego

W konferencji udział wzięli m.in. podsekretarz Stanu w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej Janusz Żbik, przewodniczący Komisji Infrastruktury Sejmu RP Zbigniew Rynasiewicz, przewodniczący Rady Opiniodawczo-Doradczej Ministra MTBIGM ds. projektu założeń do ustawy Kodeks budowlany prof. zw. dr hab. Zygmunt Niewiadomski, rektor Wyższej Szkoły Prawa i Administracji prof. nadzw. dr hab. Jerzy Posłuszny, prezes Krajowej Rady PIIB Andrzej Roch Dobrucki, przewodniczący Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Bu-

wymi Przepisami Urbanistycznymi); 2) wprowadzenie nowej kategorii aktu prawa miejscowego w zakresie zagospodarowania przestrzennego - tj. Miejscowych Przepisów Urbanistycznych, o uproszczonej procedurze sporządzania, umożliwiającym uporządkowany sposób uzupełniania istniejącej zabudowy; 3) zniesienie decyzji o warunkach zabudowy; 4) wprowadzenie zasady, że budowę można rozpocząć na podstawie skutecznego zgłoszenia z dołączonym projektem budowlanym - ustawa zawierać będzie enumeratywną listę

23 kwietnia br. w Rzeszowie odbyła się pierwsza regionalna konferencja konsultacyjna dotycząca założeń do projektu ustawy Prawo budowlane oraz nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tzw. Kodeks budowlany.

downictwa Zbigniew Detyna oraz przedstawiciele organów administracji publicznej nadzoru budowlanego stopnia wojewódzkiego, powiatowego, gminnego z terenu województw Małopolskiego, Podkarpackiego, Lubelskiego.

Konferencję otworzył Janusz Żbik, który zwrócił uwagę na potrzebę zmian w funkcjonowaniu obowiązujących regulacji prawnych dotyczących procesu budowlanego. Przedstawione propozycje ustawowe mają usprawnić proces inwestycyjny oraz uprościć i ograniczyć obowiązujące procedury.

Projekt założeń do nowego prawa budowlanego, „Kodeksu budowlanego”, omówił Krzysztof Antczak z-ca dyrektora Departamentu Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa w MTBIGM proponuje się m.in.:

1) podtrzymanie zasady, że budować można na terenach przeznaczonych na ten cel w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, ale też umożliwienie budowy na terenach, dla których nie uchwalono miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod warunkiem zgodności z Miejscowymi Przepisami Urbanistycznymi (MPU) i z określonymi w ustawie zasadami (Krajo-

wyjątków, tzn. jakie obiekty wymagać będą decyzji o pozwoleniu na budowę, jakie zgłoszenia bez konieczności przedkładania projektu budowlanego, a jakie zwolnione zostaną całkowicie z reglamentacji administracyjno-prawnej;

5) wprowadzenie zasady, że roboty budowlane inne niż budowa nie wymagają pozwolenia ani zgłoszenia, chyba że ustawa stanowi inaczej (lista zamknięta);

6) ograniczenie do niezbędnego minimum liczby wymaganych pozwoleń, zgód i uzgodnień poprzedzających rozpoczęcie budowy;

7) zapewnienie sprawdzania projektu budowlanego oraz odbioru poszczególnych etapów budowy (w przypadku większych obiektów budowlanych) przez „stronę trzecią”, niezależną od projektanta i inspektora nadzoru technicznego;

8) wprowadzenie zasady, że nie każde naruszenie prawa skutkuje wydaniem aktu administracyjnego przez nadzór budowlany - w przypadku braku zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi bądź mienia pierwsze działanie nadzoru budowlanego miałyby postać wezwania do usunięcia stanu niezgodnego z prawem (w drodze wpisu do dziennika budowy);

9) przystąpienie do użytkowania obiektu budowlanego będzie poprzedzone zawiadomieniem o zakończeniu budowy a decyzja o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego wymagana będzie wyłącznie w przypadku zamiaru przystąpienia do użytkowania obiektu przed wykonaniem wszystkich robót bądź w procedurach legalizacyjnych;

10) legalizację samowoli budowlanej na dotychczasowych zasadach, przy czym wysokość opłaty legalizacyjnej ustalana będzie jako procent od wartości wzniesionego nielegalnie obiektu;

11) wprowadzenie zmian w organizacji nadzoru budowlanego, umożliwiające zatrudnienie w organach stopnia podstawowego osób posiadających uprawnienia budowlane we wszystkich specjalnościach, a polegające na wprowadzeniu na szczeblu podstawowym ok. 100 inspektoratów okręgowych w miejsce dotychczasowych inspektoratów powiatowych;

12) zniesienie możliwości uzyskania odstępstwa od przepisów techniczno-budowlanych w zakresie sytuowania budynków.

Całość założeń do ustawy znajdziesz tutaj - http://www.piib.org.pl/pliki/pdf/aktualnosci/PROJEKT_zalozen_KB_200412.pdf.

Podczas dyskusji dotyczącej przedstawionych zmian uczestnicy zwracali uwagę i podkreślali konieczność szerokiej konsultacji proponowanych rozwiązań, podnosili niedociągnięcia niektórych rozwiązań oraz zgłaszali propozycje, które są wynikiem toczącej się w środowisku budowlanym dyskusji na temat obowiązujących procedur. W tym miejscu powinniśmy, jako grupa zawodowej na co dzień borykającej się z problematyką obowiązujących przepisów wyraźnie zaznaczyć nasze stanowisko do proponowanych rozwiązań. Powinniśmy również wypracować własne, wynikające z potrzeb i doświadczenia środowiska propozycje regulacji w szeroko rozumianym „procesie budowlanym”. Wychoząc temu naprzeciw zwracamy się do koleżanek i kolegów o przesłanie własnych uwag i zastrzeżeń do przedstawionych założeń, wszystkie poddamy szczegółowej analizie i prześlemy jako głos naszego środowiska w procesie tworzenia prawa.

Napisz do nas, co myślisz o założeniach do Kodeksu Budowlanego na adres mailowy: pdk@pdk.piib.org.pl.

Zbigniew Detyna

Tomasz Siwowski

WARSZTATY INŻYNIERSKIE „PROJEKTOWANIE MOSTÓW WEDŁUG EUROKODÓW”

Członkostwo (składnąd obligatoryjne) w Podkarpackiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa przynosi jednak sporo korzyści, ponieważ nasza Izba ciągle rozszerza wachlarz różnych propozycji dostępnych dla wszystkich płacących składki członkowskie techników i inżynierów budownictwa. Wśród nich są różne formy doskonalenia zawodowego, w których uczestnictwo jest bezpłatne. Sumując frekwencje otrzymujemy liczbę 2534 członków, którzy w roku 2011 aktywnie z tych propozycji skorzystali. W tymże roku zorganizowaliśmy 36 szkoleń i kursów o różnych tematykach kierowanych do wszystkich branż budowlanych.

Szczegółowe terminy i tematy były ustalane z kwartalnym wyprzedzeniem i ogłaszane w Biuletynie Informacyjnym oraz na portalu Izby. Były także wysyłane maile przypominające o zbliżającym się terminach szkoleń.

Zatem z odpowiednim wyprzedzeniem informujemy o nowej i wspólnej z Zakładem Dróg i Mostów Politechniki Rzeszowskiej inicjatywie przeprowadzenia szkolenia w formie warsztatów inżynierskich nt. projektowania mostów wg Eurokodów, które odbędzie się w Krynicy bezpośrednio poprzedzając 58 Konferencję Naukową Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN oraz Komitetu Nauki PZITB, organizowaną w tym roku przez Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej. Jednocześnie zaznaczamy, że uczestnictwo w tych warsztatach będzie możliwe również w innej niż własna obecność na sali wykładowej formie, o czym kilka zdań pod koniec niniejszego artykułu.

Polska, jako kraj członkowski UE wprowadziła do stosowania od dnia 1.04.2010 r. normy europejskie do projektowania konstrukcji budowlanych, tzw. Eurokody. Z tym dniem dotychczasowe polskie normy PN-B lub PN-S zostały wycofane na rzecz nowych norm oznaczanych PN-EN, będących polskimi tłumaczeniami Eurokodów. W założeniu Eurokody mają zunifikować przepisy projektowe w ramach całej Unii Europejskiej. Jedyne wartości mogące ulegać zmianie w poszczególnych krajach członkowskich, zostały wyraźnie oznaczone i powinny być podane w tzw. Załącznikach Krajowych, opracowywanych i publikowanych przez odpowiednią krajową jednostkę normalizacyjną (w Polsce: Polski Komitet Normalizacyjny - PKN).

W zakresie projektowania obiektów mostowych od momentu wprowadzenia do stosowania Eurokodów trwa niestety zawiły stan formalno-prawny. Nie opracowano dotychczas Załącznika Krajowego do większości Eurokodów mostowych, w tym zwłaszcza do PN-EN 1991-2 [1]. Jednocześnie proponowane przez

różne środowiska (m.in. IBDiM) zmiany i/lub nowelizacje rozporządzenia MTiGM [2] nie uzyskały akceptacji stosownych władz krajowych. W rezultacie zdecydowana większość projektantów mostowych stosuje w wykonywanych projektach system krajowych (**wycofanych**) norm mostowych, co niestety spotyka się z pełną akceptacją większości środowiska mostowego oraz administracji drogowej.

W pracy [3] została przedstawiona wielopłaszczyznowa ocena w/w problemu. Obejmuje ona omówienie aspektów prawnych stosowania Eurokodów w Polsce, przedstawia stan aktualny wdrożenia Eurokodów mostowych oraz zawiera ocenę i propozycje autorskie w zakresie możliwości dostosowania podstawowej normy PN-EN 1991-2 [1] do aktualnego polskiego prawa. Zdaniem autora, zastosowanie proponowanych procedur już dzisiaj umożliwia projektowanie mostów drogowych wg Eurokodów. Jednocześnie na podstawie przestawionych ocen i przeprowadzonych analiz zaproponowano modyfikację stosownych zapisów w obowiązującym rozporządzeniu MTiGM [2].

Podstawowe wnioski zawarte w pracy [3] są następujące:

- zgodnie z aktualnym stanem prawnym w Polsce drogowe obiekty mostowe nie tylko można, ale nawet **powinno się projektować wg Eurokodów**;
- wszystkie polskie Eurokody mostowe są kompletne z punktu widzenia celu, któremu mają służyć i jako takie mogą być stosowane do projektowania mostów w Polsce; brak załączników krajowych nie stanowi formalnej przeszkody do ich stosowania;
- zaproponowane w pracy [3] współczynniki dostosowawcze pozwalają na doraźne projektowanie mostów drogowych wg Eurokodów, zachowując podział na klasy obciążeń utrwalony w polskiej praktyce projektowej i stosowany w polskich przepisach [2];
- w celu jednoznacznego uporządkowania formalno-prawnej strony stosowania Eurokodów w projektowaniu mostów, konieczne jest opracowanie załącznika krajowego do normy PN-EN 1991-2 [1] wraz z jednoczesną nowelizacją rozporządzenia [2];
- w obu nowelizowanych dokumentach konieczne jest ustalenie nowych klas obciążeń ruchomych drogowych obiektów mostowych oraz ich zależności od kategorii i klasy dróg w Polsce; propozycje w tym zakresie podano w pracy [3].

W świetle analizy zawartej w pracy [3] nie ma obecnie przeszkód formalnych, aby mosty w Polsce projektować wg Eurokodów. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że w takim przypadku dużą odpowiedzialność bierze na siebie projektant obiektu mosto-

→ wego, dobierając indywidualnie współczynniki dostosowawcze (oraz inne parametry), adekwatne do uwarunkowań projektu i przepisów krajowych. Z drugiej jednak strony, projektowanie mostów wg starego systemu norm wycofanych, jest nie tylko działaniem wbrew aktualnej wiedzy technicznej, ale także może stanowić naruszenie przepisów obowiązującego prawa.

Widząc konieczność przekonania polskiego środowiska mostowego do Eurokodów, a także zapoznania projektantów ze skomplikowanymi procedurami zawartymi w nowych normach europejskich, Zakład Dróg i Mostów Politechniki Rzeszowskiej od dwóch lat prowadzi szkolenia z zakresu projektowania mostów wg Eurokodów. Typowe szkolenie obejmuje następujące moduły:

1. Obciążenia i oddziaływania na obiekty mostowe wg PN-EN 1991-1
2. Projektowanie przęseł mostów stalowych wg PN-EN 1993-2
3. Projektowanie przęseł mostów zespolonych wg PN-EN 1994-2
4. Projektowanie przęseł mostów betonowych i sprężonych wg PN-EN 1992-2
5. Projektowanie przęseł mostów drewnianych wg PN-EN 1995-2
6. Projektowanie fundamentów mostów wg PN-EN 1997-1
7. Przegląd geotechnicznych norm wykonawczych PN-EN (pale przemieszczeniowe, pale wiercone,

ściany szczelinowe, kotwy gruntowe, gwoździe gruntowe, mikropale, grodzice stalowe).

Całość szkolenia obejmuje 25 godzin wykładów i ćwiczeń. W ramach szkolenia uczestnicy uzyskują przykłady obliczeń, omawiane na zajęciach. Istnieje także możliwość zakupienia skryptów Politechniki Rzeszowskiej nt. obliczania mostów wg Eurokodów.

Kolejne warsztaty, które tym razem zostaną zorganizowane przez Podkarpacką Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa wraz z Zakładem Dróg i Mostów Politechniki Rzeszowskiej odbędą się w dniach **13-16 września 2012 r.** w Krynicy. Będą one bezpośrednio poprzedzać 58 Konferencję Naukową Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN oraz Komitetu Nauki PZITB, organizowaną w tym roku przez Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej. Część problemowa tej konferencji, która będzie miała miejsce w dniach 17-18.09.2012 r. ma tytuł: **„Infrastruktura komunikacyjna: nauka, praktyka, perspektywy rozwoju”**. W części problemowej Konferencji zostanie przedstawiona problematyka szeroko rozumianej infrastruktury komunikacyjnej (drogi, linie kolejowe, mosty, porty lotnicze) w aspektach oceny jej obecnego stanu, uwarunkowań i perspektyw rozwoju oraz wkładu nauki w ten rozwój. Przewidziano prezentację zamawianych referatów, obejmujących cztery podstawowe grupy zagadnień. Pierwsza grupa będzie dotyczyć znaczenia infrastruktury komunikacyjnej w rozwoju gospodarczym Polski obecnie i w kolejnej perspektywie unijnej. Druga grupa referatów będzie

dotyczyła roli nauki w rozwoju infrastruktury komunikacyjnej w Polsce, przedstawionej na podstawie wyników najciekawszych projektów badawczych POIG i NCBR. W grupie trzeciej zostaną zaprezentowane najlepsze innowacyjne pomysły w obszarze infrastruktury komunikacyjnej, będące wynikiem współpracy biznesu i nauki. Ostatnia, czwarta grupa obejmować będzie prezentację nowoczesnych systemów wspomagania zarządzania i utrzymania infrastruktury komunikacyjnej. Całość obejmująca łącznie blisko 20 zamawianych referatów pozwoli na sformułowanie aktualnej oceny stanu infrastruktury komunikacyjnej w Polsce, a przede wszystkim zaprezentuje główne kierunki jej rozwoju oraz określi rolę nauki w jego wspomaganiu. Część problemową zakończy panel dyskusyjny, w którym zaproszeni paneliści oraz uczestnicy konferencji będą mogli szerzej przedyskutować wybrane problemy, związane z stanem bieżącym oraz perspektywami rozwoju infrastruktury komunikacyjnej.

Serdecznie zachęcamy do wyjazdu do Krynicy i osobistego uczestnictwa w planowanych warsztatach inżynierskich nt. projektowania mostów wg eurokodów, zwłaszcza że koszty tegoż uczestnictwa przy wsparciu Izby mogą być naprawdę niewielkie.

Członkom Izby, którym obowiązki nie pozwolą na parodniowy wyjazd oferujemy uczestnictwo w warsztatach „na żywo” za pośrednictwem Internetu z wykorzystaniem nowo zakupionego przez Izbę systemu do interaktywnych szkoleń „on-line”. System ten pozwala na dwukierunkową komunikację zalogowanego uczestnika z salą wykładową i samym wykładowcą, zadawanie pytań i bieżącą obserwację na swoim monitorze tego, co pojawia się na ekranie na sali wykładowej. Sprzężenie z komputerem wykładowcy pozwala też na bezstratny i bezzwłoczny przekaz wszystkich treści,

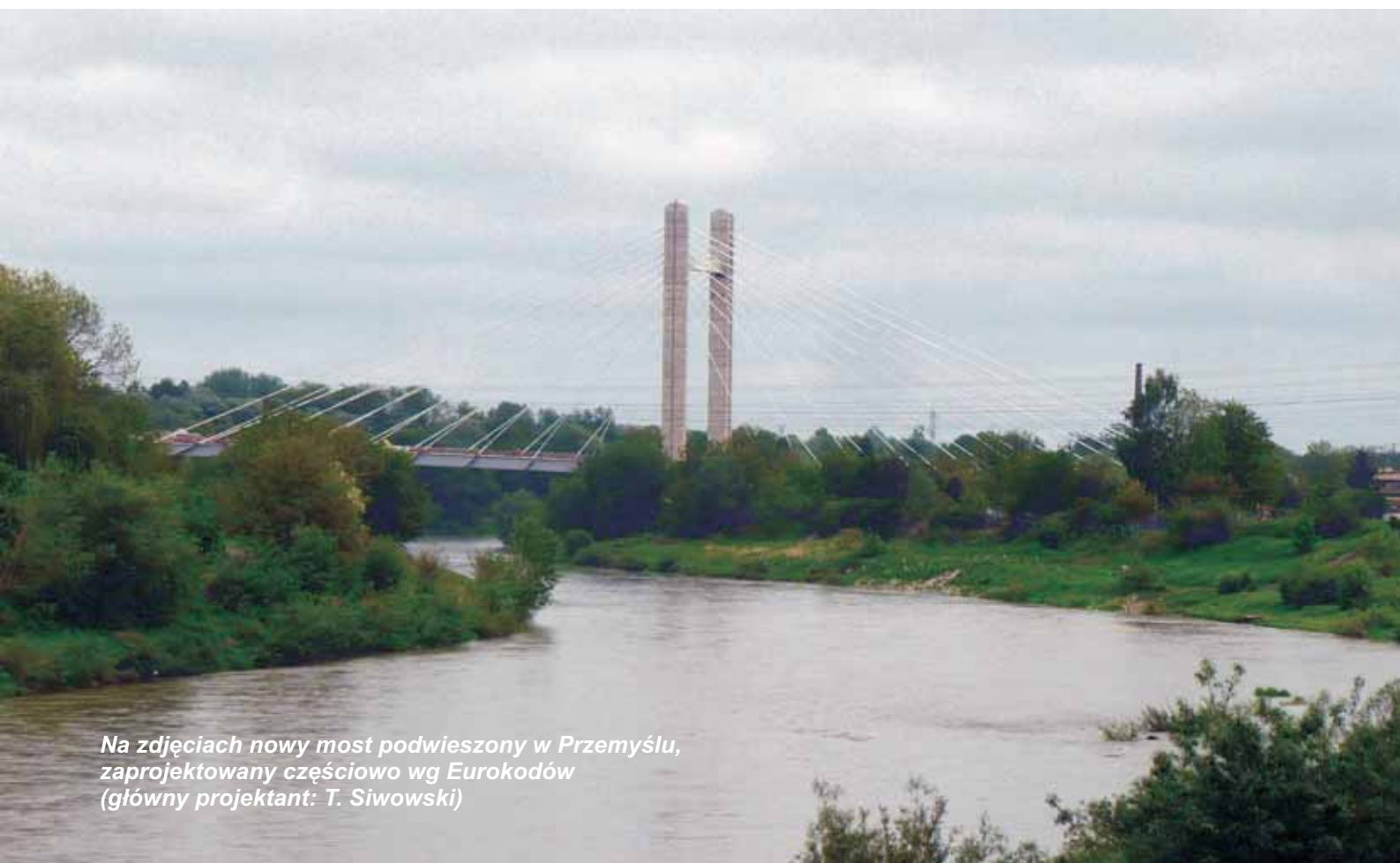
rysunków i obrazów, co w połączeniu ze słuchaniem i obserwacją wykładowcy pozwala prawie się czuć obecnym na sali.

Zakupiony system jest bardzo przyjazny dla użytkownika i nie wymaga żadnej wcześniejszej jego pracy, konfigurowania własnego komputera itp - wystarczy wejść na portal izbowy i zarejestrować się do takiej formy uczestnictwa w szkoleniu, a po zwrotnym otrzymaniu dostępu pamiętać, aby w dniu i godzinie rozpoczęcia szkolenia np. w Krynicy - w kapciach, w swoim domu znaleźć się przed swoim komputerem. Jest też pewne oczywiste ograniczenie, bo chociaż serwer naszej izby jest podłączony do światłowodu i ma dzięki temu bardzo szybki tzw. „upload”, to jednak nawet takie łącze pozwala na tą formę uczestnictwa w szkoleniu nie więcej niż kilkudziesięciu osobom.

Jak się komuś nie uda uczestniczyć, ani osobiście, ani interaktywnie „on-line” w szkoleniu to pozostaje w wolnym czasie sięgnąć do archiwum portalu i odpatrzyć oraz odsłuchać nagrany przekaz.

Literatura:

- [1] PN-EN 1991-2:2007. Oddziaływanie na konstrukcje. Obciążenia ruchome mostów.
- [2] Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 30 maja 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogowe obiekty inżynierskie i ich usytuowanie (Dz. U. z 2000 r., nr 63, poz. 735).
- [3] Siwowski T., *Czy w Polsce można projektować mosty drogowe wg Eurokodów?* Drogownictwo nr 2, 2012, s. 39-47.

Na zdjęciach nowy most podwieszony w Przemyślu, zaprojektowany częściowo wg Eurokodów (główny projektant: T. Siwowski)

Krzysztof Głowiak

Współpraca partnerska generalnego wykonawcy z podwykonawcą w aspekcie prawnym i ekonomicznym w budownictwie

Minęły już czasy, kiedy wielkie firmy budowlane wykonywały na placu budowy wszystkie prace od fundamentów, aż pod klucz.

Obecnie przy wielu złożonych zadaniach inwestycyjnych istnieje ścisła współpraca generalnego wykonawcy z podwykonawcami dysponującymi niezbędnymi technologiami sprzętem i wiedzą.

Najistotniejsze jest dla wykonawcy nawiązanie współpracy z kompetentnymi podwykonawcami przy robotach specjalistycznych wymagających bardzo dobrego wykształcenia ekip i wyspecjalizowanego sprzętu.

Udział różnych grup podwykonawców przy realizacji inwestycji niesie jednak duże ryzyko, ponieważ często generalny wykonawca i podwykonawcy to oddzielne podmioty, które dotąd wcześniej nie współpracowały ze sobą. Zdarza się, że ekipy podwykonawcze są gorzej zorganizowane i mniej doświadczone, co w efekcie odbija się na jakości i terminowości robót. Dlatego obie strony powinna zabezpieczyć precyzyjnie sformułowana umowa o roboty budowlane, określająca zakres, jakość, czas wykonywania zadania, warunki terminowej płatności i kary umowne za nieuregulowane płatności, a także za nieterminowe wykonanie prac, lub możliwość powstrzymania prac budowlanych, jak również zaniechania wykonania umowy w sytuacji gdy zleceniodawca nie wywiązuje się z płatności.

Zasady współpracy wykonawców z podwykonawcą a często i dalszymi podwykonawcami, w wielu obszarach regulują liczne przepisy prawne, które mają chronić interesy poszczególnych stron.

Uwarunkowania prawne działalności wykonawców i podwykonawców

Prawo budowlane¹ ustanawia działalność obejmującą swoim zakresem kwestie dotyczące utrzymania, budowy, projektowania, a także rozbiórki obiektów budowlanych, również formułuje reguły postępowanie organów administracji w wymienionych

dyscyplinach².

Stronami procedury budowlanej są:

- jako pierwszą stroną należy wymienić inspektora,
- drugą stroną jest inspektor nadzoru inwestorskiego,
- trzecim uczestnikiem jest projektant,
- czwartym jest kierownik budowy albo kierownik robót³.

Prawa i obowiązki związane z realizacją procesu budowlanego odnoszą się do osób fizycznych, a nie do jednostek lub podmiotów gospodarczych, które je reprezentują.

Ustawa Prawo budowlane praktycznie nie posługuje się pojęciem wykonawcy, a termin podwykonawca w ogóle został w jej tekście pominięty.

Zatrudnienie podwykonawcy zdarza się często w zakresie prac budowlanych.

Art. 3 ust. 7 ustawy Prawo budowlane definiuje roboty budowlane jako prace mające za podstawę przebudowę, montaż, remont oraz rozbiórkę obiektu budowlanego⁴.

Regulacje prawne dotyczące współpracy wykonawców i podwykonawców z zamawiającym inwestorem zawierają art. 647-658 kodeksu cywilnego⁵.

Umowa o roboty budowlane obowiązuje:

- inwestora do tego, aby wykonał wymagane przez odpowiednie regulacje działania związane z przygotowaniem prac, a przede wszystkim do oddania placu budowy i do złożenia projektu, a także do odbioru obiektu oraz wypłaty ustalonego honorarium,
- wykonawcę do przekazania ustalonego w umowie obiektu, zrealizowanego na podstawie projektu oraz z zasadami wiedzy technicznej.

Należy pamiętać, że umowa zawierana pomiędzy generalnym wykonawcą i podwykonawcą oraz między podwykonawcą i kolejnym podwykonawcą, wymaga formy pisemnej narzucanej przez ustawodawcę pod rygorem nieważności.

W przypadku zawierania umów o zrealizowanie robót budowlanych stanowiących „Zamówienie publiczne” muszą one odpowiadać nie tylko ogólnym przepisom „Kodeksu cywilnego”, ale również rygorystycznym przepisom ustawy Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt. 5 i 6 zamawiający domaga się wyznaczenia w ofercie tej części złożonego zamówienia, której wykonanie będzie przekazane do zrealizowania podwykonawcom⁶.

¹ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t. j. Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118).

² R. Sobolewski, *Prawo budowlane oraz wybrane akty wykonawcze*, Polcen, Warszawa 2009 rok, s. 11.

³ Ibidem, s. 26.

⁴ R. Sobolewski, *Prawo...*, op. cit., s. 13.

⁵ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (t. j. Dz. U. z 1964 r., Nr 16, poz. 93); M. Śledziwska, *Formy współpracy podmiotów zainteresowanych wspólną realizacją zamówień publicznych*, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Warszawa 2004, s. 1-2.

⁶ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655).

Wykonawca może przekazać do zrealizowania zamówienie podwykonawcom, oprócz sytuacji, gdy ze względu na specyfikację istotnych warunków zamówienia zamawiający zastrzeże, że nie może być przekazana do zrealizowania podwykonawcom część albo całość zamówienia.

Należy określić konkretne elementy zamówienia, jakie nie powinny być przez podwykonawców realizowane. Jeśli zamawiający nie zrealizuje tego wskazania, wtedy oferent, który wygrał przetarg ma możliwość całości zamówienia zlecić podwykonawcom.

Ponadto zawsze wykonawcy i podwykonawcy jako przedsiębiorcy budowlani muszą spełniać obowiązki pracodawcy wynikające z Kodeksu pracy⁷, to jest zapewnienia ochrony zdrowia i warunków bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych oraz sporządzenia planów bezpieczeństwa oraz ochrony zdrowia na konkretnych budowach.

Uwarunkowania ekonomiczne współpracy generalnego wykonawcy z podwykonawcami

Obecnie w Unii Europejskiej wielkie budowy prowadzone są przez biuro budowy zorganizowane przez inwestora na przykład w systemie FIDIC, w którym szef jednostki organizacyjnej spełnia rolę „inżyniera kontraktu” kierującego wielobranżowym zespołem inspektorów nadzoru inwestorskiego i ustanawia „inżyniera budowy”, czyli kierownika budowy, który sprawuje tę rolę również w stosunku do robót budowlanych, wykonywanych na podstawie indywidualnych umów o roboty budowlane z wyspecjalizowanymi przedsiębiorstwami jako podwykonawcami ustanawiającymi swoich kierowników robót.

Mniejsze budowy może inwestor również realizować siłami własnymi, na przykład przez własne ekipy remontowo-budowlane lub zlecając je wyspecjalizowanemu podwykonawcom ustanawiając kierownika budowy działającego na podstawie stosunku pracy lub umowy zlecenia.

W obydwu przypadkach finansujący inwestor pełni rolę generalnego wykonawcy wykonujący budowę siłami własnymi, lub przez podwykonawców.

W Polsce są to rzadkie przypadki, a inwestor pełni rolę kontrolną poprzez swoich inspektorów nadzoru zlecając roboty budowlane przedsiębiorcy ogólnobudowlanemu pełniącemu rolę wykonawcy lub generalnego wykonawcy. Wykonawca zgodnie z art. 647¹ Kodeksu cywilnego za wiedzą i akceptacją inwestora ustala zakres robót, które zrealizuje samodzielnie i we współpracy z podwykonawcami.

Ponadto zgodnie z art. 647¹ ust. 2 Kodeksu cywilnego zawarcie umowy na piśmie przez wykonawcę o roboty budowlane we współpracy z podwykonawcą oraz dalszymi podwykonawcami wymaga zgody inwestora. Jeśli w ciągu 14 dni inwestor nie wniesie pisemnego sprzeciwu, albo zastrzeżeń oznacza to, że wyraził na o zgodę. Wymóg ten dotyczy także umów zawiązywanych przez podwykonawcę z dalszym podwykonawcą. Sprzeciw powoduje definitywną nieważność całej umowy zawartej z podwykonawcą, natomiast zgłoszone przez inwestora zastrzeżenia stanowią dla generalnego wykonawcy wskazówkę, które postanowienia należy zmienić, aby stały się skuteczne. Inwestor będzie mógł zgłaszać zastrzeżenia co do wysokości wynagrodzenia ustalonego między generalnym wykonawcą i podwykonawcą.

Przepisy te stanowią ochronę interesów inwestora ze względu na jego szczególną odpowiedzialność podczas realizację całości zadania.

Zakres ochrony interesów podwykonawcy, zwłaszcza wtedy gdy wykonawca nie chciał mu zapłacić całości lub części wynagrodzenia reguluje Kodeks cywilny art. 647¹ ust. 5, zgodnie z którym zawiązujący umowę z podwykonawcą również inwestor oraz wykonawca odpowiadają solidarnie za wypłatę honorarium za roboty budowlane zrealizowane przez podwykonawcę. Zgodnie z definicją solidarności dłużników art. 366 ust. 1 Kodeksu cywilnego podwykonawca może więc żądać wypłaty wynagrodzenia określonego w umowie roboty budowlane od inwestora i wykonawcy łącznie, lub od każdego nich z osobna, a dopiero zaspokojenie wierzyciela przez jednego z nich zwalnia z obowiązku świadczenie drugiego.

Wobec każdego z dalszych podwykonawców (to jest podwykonawcy pierwszego wykonawcy) odpowiedzialność solidarną ponoszą inwestor, wykonawca generalny i podmiot, który zawarł z nim umowę o roboty budowlane. To mocne narzędzie zabezpieczające podwykonawców przy braku wypłaty wynagrodzenia za zrealizowaną pracę.

W sytuacji, gdy roboty budowlane powierzone zostały bez wyraźnego zaznaczenia tego w umowie między generalnym wykonawcą oraz podwykonawcą, to przyjąć należy, że jest to wykonanie sprzeczne z umową. Inwestor, kiedy stwierdzi, że wykonawca (generalny wykonawca) wbrew postanowieniom umowy powierzył wykonanie robót podwykonawcom ma prawo wezwać go aby zmienił sposób realizacji, określając w tym celu właściwy termin, a po jego bezskutecznym upływie ma prawo z umowy wycofać się lub zlecić dalsze wykonanie robót innemu podmiotowi na koszt oraz odpowiedzialność wykonawcy. Jest to przypadek szczególny wykonania zastępczego, który nie wymaga upoważnienia sądowego.

Generalny wykonawca jest zabezpieczony przed nieterminową wypłatą należnego wynagrodzenia przez ustawę o gwarancji zapłaty za roboty budowlane, którą

⁷ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (t. j. Dz. U. z 1998 r., Nr 21, poz. 94).

- inwestor powinien okazać. Osłoną są gwarancje bankowe lub ubezpieczeniowe, akredytywy bankowe albo poręczenie banku przekazane wykonawcy robót budowlanych na zamówienie (zlecenie) inwestora sięgające wysokością wynagrodzenia będącego rezultatem oraz zleceń dodatkowych⁸.

Z punktu widzenia prawa cywilnego podwykonawcy są pomocnikami, za których działania lub zaniechania ponosi odpowiedzialność generalny wykonawca przed inwestorem.

We współpracy partnerskiej wykonawców z podwykonawcami to podwykonawcy jako wysoko wyspecjalizowane ekipy z najnowszymi technologiami i rekomendowanymi produktami dysponujący stałym świetnie wykształconym zespołem ludzi i urządzeniami najwyższej jakości poddają się kierownictwu generalnego wykonawcy w obszarze organizacji oraz koordynacji robót.

Generalny wykonawca powierzając część, a nawet całość zadania podwykonawcom wspólnie realizującym zleconą inwestycję osiąga wiele korzyści.

Z mniejszym zatrudnieniem oraz kosztami generalny wykonawca będzie mógł zrealizować złożone inwestycje, a także skoncentrować się na zarządzaniu oraz celach strategicznych firmy gdyż podwykonawcy zastąpią go (generalnego wykonawcę) w wielu specjalistycznych pracach nie mieszczących się w jego profilu.

Powoduje to, że wzajemna współpraca jest efektywna, klarowna, bez reklamacyjna i coraz chętniej podejmowana.

⁸ Ustawa z dnia 9 lipca 2003 r. - O gwarancji zapłaty za roboty budowlane (Dz. U. z 2003 r., Nr 180, poz. 1785, Dz. U. z 2006 r. Nr 220, poz. 1613).

Mgr Krzysztof Głowiak,

doktorant na Wydziale Nauk Historycznych i Społecznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, absolwent prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Rzeszowskiego w Rzeszowie, absolwent administracji na Wydziale Prawa i Administracji Wyższej Szkoły Prawa i Administracji w Rzeszowie, absolwent marketingu i zarządzania na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej Wyższej Szkoły Zarządzania w Rzeszowie, wykładowca w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Krośnie i w Rzeszowskim Towarzystwie Oświatowym oraz w szkole policealnej AP Edukacja w Rzeszowie.

„KATALOG INŻYNIERA” edycja 2012/2013 - katalog dla członków PIIB

**Zamów bezpłatną publikację
- wypełnij formularz!**

**„KATALOG INŻYNIERA”
to kompleksowa,
usystematyzowana
baza informacji
technicznych
o produktach,
technologiach
i usługach z rynku
budowlanego.**

Główne działy:

- materiały budowlane i wykończeniowe
- materiały instalacyjne
- sprzęt budowlany i transport
- oprogramowanie komputerowe
- firmy produkcyjne i wykonawcze
- nowości i technologie

„KATALOG INŻYNIERA” zawiera szczegółowe parametry techniczne materiałów konstrukcyjnych, hydro- i termoizolacyjnych, elewacyjnych i wykończeniowych. Zamieszczane są opisy produktów z branży pokryć dachowych, stolarki otworowej i bram, posadzek i nawierzchni, chemii budowlanej, urządzeń dźwigowych oraz sprzętu budowlanego. Kolejny duży dział jest poświęcony urządzeniom i materiałom stosowanym w instalacjach sanitarnych, grzewczych, gazowych, wentylacyjnych i klimatyzacyjnych oraz elektrycznych.

W „KATALOGU INŻYNIERA” zamieszczamy także informacje o programach komputerowych wykorzystywanych przez m.in. konstruktorów, projektantów czy kosztorysantów.

Tak jak i w latach ubiegłych również i w tym roku firmy wykonawcze mają swoje miejsce w naszej publikacji - dział Prezentacje firm. Jednak w nowej edycji zostanie on rozszerzony o prezentacje firm produkcyjnych. Ponadto w tym roku będziemy również zamieszczać artykuły dotyczące nowych i ciekawych technologii budowlanych, a także zastosowania produktów w praktyce - w dziale Nowości i technologie.

„KATALOG INŻYNIERA” będzie zawierał ok. 500 stron, na których przedstawimy aktualną ofertę rynku budowlanego i instalacyjnego.

Publikacja zostanie wysłana wraz z miesięcznikiem „Inżynier Budownictwa”, na koszt wydawcy, na przełomie 2012/2013 r.

Dla członków Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa katalog jest bezpłatny.

Ilość egzemplarzy jest ograniczona, dlatego zachęcamy do szybkiego składania zamówień na publikację.

W celu złożenia zamówienia na katalog należy wypełnić formularz zamieszczony na stronie:

www.kataloginzyniera.pl.

Wróg czy sprzymierzeniec?

Wacław Kamiński

Inspektorzy nadzoru inwestorskiego są wrogami, czy sprzymierzeńcami pracowników nadzoru budowlanego?

Powszechnie wiadomo, że po uprawomocnieniu się decyzji pozwolenia na budowę można rozpocząć realizację procesu budowlanego.

Zgodnie z Prawem budowlanym art. 41 ustęp 4 obowiązkiem inwestora jest zawiadomić o terminie rozpoczęcia robót budowlanych, na które jest wydane pozwolenie na budowę.

W niektórych jednostkach nadzoru budowlanego znajdują się nawet typowe druki zgłoszeń (w różnych jednostkach są różne). W typowych drukach inwestor zgłasza kierownika budowy i inspektora nadzoru inwestorskiego (jeśli jest wymagany) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 19 listopada 2001 r. w sprawie rodzajów obiektów, przy których realizacji jest wymagane ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego.

Co dzieje się dalej? Gdzie podziały się druki na zgłoszenie pozostałych: (kierowników robót, inspektorów branżowych oraz inspektora koordynatora)? Kto ma tego przestrzegać jeśli nie jednostki organizacyjne nadzorów budowlanych? W różnych oddziałach jest różnie, a przecież prawo budowlane jest jedno, a jak różnie jest interpretowane?

Art. 42 ustęp 4 mówi wyraźnie, że przy prowadzeniu robót budowlanych, do kierowania którymi jest wymagane przygotowanie zawodowe w specjalności techniczno-budowlanej innej niż posiada to kierownik budowy, inwestor jest obowiązany zapewnić ustanowienie kierownika robót w danej specjalności.

Art. 18 ustęp 1 punkt 5 mówi w przypadkach uzasadnionych wysokim stopniem skomplikowania robót budowlanych lub warunkami gruntowymi inwestor jest obowiązany zapewnić nadzór nad robotami

przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych.

Jak już dokonaliśmy zgłoszenia to po 7 dniach możemy rozpocząć roboty budowlane związane z budowaniem (radosna twórczość). Realizujemy tą inwestycję i jako inżynierowie twórczo jesteśmy dumni, że pomimo różnego projektu powstaje tak fantastyczny obiekt którym chcemy się pochwalić wszystkim (chwalebna realizacja).

W tym momencie napotykamy na oddanie obiektu do użytkowania zaczyna się (bolesna część) prawda o naszej inwestycji. Oczywiście typowe druki zgłoszeń pobieramy, wypisujemy i z kompletem załączników składamy zgodnie z art. 57 ustawy prawo budowlane. Składamy między innymi oświadczenia kierownika budowy.

Chciałbym w tym momencie podkreślić, że skoro wymaga się oświadczenie kierownika budowy powinno się też wymagać oświadczenia kierowników robót branżowych.

Pracownicy nadzorów budowlanych powinni tego wymagać. Niestety nie wszystkie inspektoraty nadzoru wymagają taki dokument. Przecież nad realizacją zadania inwestycyjnego poza kierownikiem budowy czuwają również kierownicy robót branżowych oraz inspektorzy nadzoru branżowi.

W gąszczu załączników znajduje się szereg dokumentów, które są sprawdzane przez pracowników nadzoru budowlanego. Przeglądając

nie zawsze wszystko jest dopięte na ostatni guzik, często okazuje się, że złe oświadczenie lub data i należy uzupełnić dokumenty o właściwy np. z inną datą.

Problemy zaczynają się poważne, jeżeli w trakcie inwestycji wystąpiły zmiany nieistotne, bądź istotne. W przypadku tych drugich musi być zmiana decyzji pozwolenia na budowę no i oczywiście właściwa inwentaryzacja powykonawcza.

Z tymi pierwszymi pozornie prostszymi jest dużo więcej zabawy.

Trzeba narysować zmiany, podpisać przez projektanta, kierownika budowy i inspektora nadzoru inwestorskiego (jakiej branży jeżeli roboty były inne niż budowlane?).

Reasumując zawsze wszystkie niezbędne dokumenty dostarcza inwestor poprzez swojego inspektora nadzoru lub osobę do tego celu upoważnioną. Inspektor nadzoru inwestorskiego jest osobą, która odpowiada za obiekt budowlany, a podczas realizacji sprawdza czy roboty są wykonane zgodnie z projektem budowlanym.

Zatem czy inspektor nadzoru inwestorskiego jest wrogiem pracowników nadzoru budowlanego? Jest osobą zaufania publicznego niejako pierwszym weryfikatorem dokumentów odbiorowych sprawdzanych przez pracowników nadzoru budowlanego i jest ich sprzymierzeńcem.

Zapraszam do dyskusji.

Jacek Gil

XXV edycja Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych

Dobiegła końca XXV Jubileuszowa Olimpiada Wiedzy i Umiejętności Budowlanych.

W tegorocznych zawodach szkolnych w okręgu VII obejmującym szkoły kształcące na poziomie technika budownictwa w województwie podkarpackim i 4 szkoły z województw sąsiednich wzięło udział **378 uczniów z 21 szkół**.

Do zawodów okręgowych zakwalifikowano **75 uczniów z 21 szkół**.

Zawody okręgowe odbyły się 3 marca 2012 r. tradycyjnie w Zespole Szkół Kształcenia Ustawicznego w Rzeszowie.

Uczniowie rozwiązywali zadania opracowane przez Komitet Główny Olimpiady z zakresu technologii budownictwa, konstrukcji budowlanych, projektowania, organizacji robót i zagadnień matematycznych.

Prace uczniów oceniało jury zawodów składające się z pracowników naukowych Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej pod przewodnictwem **dr. inż. Janusza Kulpińskiego**.

Do zawodów centralnych zakwalifikowano 9 najlepszych uczestników zawodów okręgowych:

- **Damian Jaskot i Sławomir Baran** z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Stalowej Woli,
- **Jan Janik** z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 3 w Tarnobrzegu,

- **Tomasz Porzuczek** z Zespołu Szkół nr 1 w Rzeszowie,
- **Grzegorz Lorenc i Tomasz Doktor** z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 w Krośnie
- **Szczepan Pogoda, Piotr Ogorzałek i Wojciech Hyjek** z Zespołu Szkół Budowlanych w Mielcu.

Drużynowo zwyciężył **Zespół Szkół nr 2 w Stalowej Woli** przed **Zespołem Szkół Budowlanych w Mielcu** i **Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych w Krośnie**.

28 marca 2012 r. na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej odbyło się uroczyste podsumowanie zawodów okręgowych. W spotkaniu uczestniczyli wyróżnieni uczniowie, ich nauczyciele i dyrektorzy szkół, przedstawiciele przedsiębiorstw budowlanych sponsorujących olimpiadę a także:

- **prof. dr hab. inż. Leonard Ziemiański** - Dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej,
- **dr inż. Aleksander Starakiewicz** - Prodziekan ds. nauczania Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska,
- **mgr inż. Jacek Gil** - Zastępca Przewodniczącego Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Rzeszowie,

Dziewięciu najlepszych

Rozpoczęcie zawodów

- **mgr inż. Andrzej Bajorski** - Starszy Wizytator Kuratorium Oświaty w Rzeszowie,
- **mgr Jadwiga Miąsik** - inspektor w Wydziale Edukacji Urzędu Miasta Rzeszowa,
- **dr hab. inż. Adam Reichhart** - Zastępca Przewodniczącego Zarządu Oddziału Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa w Rzeszowie.

Byli także obecni członkowie Komitetu Okręgowego pod przewodnictwem **dr hab. inż. Lecha Licholaia** - prof. PRz, jury zawodów z przewodniczącym **dr inż. Januszem Kulpińskim**. Komitet Główny Olimpiady reprezentował **mgr inż. Ryszard Daniel**.

Wyróżnieni uczniowie otrzymali cenne nagrody ufundowane przez sponsorów oraz dyplomy, natomiast najlepsze szkoły - dyplomy i puchary.

Sponsorami tegorocznej edycji byli:

- INSTAL-BUD sp. z o.o. w Rzeszowie
- SOLAR-BIN Sp. z o.o. w Rzeszowie
- Przedsiębiorstwo Budowlane „BESTA” Sp. z o.o.
- Przedsiębiorstwo Budowlane „BEST CONSTRUCTION” Sp. z o.o.
- Podkarpacka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa
- „SOLBET KOLBUSZOWA” S.A.

W dniach 13-14 kwietnia br. w Państwowych Szkołach Budownictwa - Zespole Szkół w Bytomiu odbył się finał centralny XXV Olimpiady WiUB. Uczestniczyło w nim 94 uczestników z 51 szkół w Polsce.

Spośród uczniów reprezentujących nasz region tytuł laureata zdobyli: **Damian Jaskot, Sławomir Baran, Szczepan Pogoda, Wojciech Hyjek i Tomasz Porzuczek**.

Gratulujemy!!!

Ryszard Daniel, Jacek Gil

W trakcie pisania...

WYBORY WŁADZ POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ - 2012

Profesor Marek Orkisz - rektorem w kadencji 2012-2016

Rektor - elekt, prof. dr hab. inż. Marek Orkisz (ur. 4 sierpnia 1956 r. w Jędrzejowie) jest absolwentem Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie. W tejże uczelni uzyskał w 1985 r. stopień doktora nauk technicznych, a w 1991 r. stopień naukowy doktora habilitowanego. W styczniu 1999 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał Mu tytuł naukowy profesora nauk technicznych. Profesor M. Orkisz zajmuje się teorią i konstrukcją silników lotniczych na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa PRz, w obecnej kadencji pełni funkcję prorektora ds. rozwoju w uczelni. Rektor - elekt z dniem 1 września 2012 r. przejmie ster rządów w Politechnice Rzeszowskiej.

Władze Politechniki Rzeszowskiej w kadencji 2012-2016, od lewej: profesor Leonard Ziemiański - prorektor ds. nauki, profesor Kazimierz Buczek - prorektor ds. rozwoju, profesor Marek Orkisz - rektor PRz, profesor Adam Marciniak - prorektor ds. Kształcenia.

Fot. Marian Misiakiewicz
(Prawa autorskie zastrzeżone)

Nowi dziekan

W dniu 25 kwietnia 2012 r. na wszystkich wydziałach Politechniki Rzeszowskiej zakończyły się wybory dziekanów, których kadencja przypada na lata 2012-2016. Szczególnie bliskie są nam dwa wydziały, których absolwenci w przyszłości mogą zostać członkami Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Na funkcje dziekana na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska został wybrany **dr hab. inż. Piotr Koszelnik, prof. PRz**, a na dziekana na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki **dr hab. inż. Grzegorz Masłowski, prof. PRz**.

Nowo wybranym władzom uczelni - gratulujemy.

Opracowano w oparciu o materiał zamieszczony w „Gazecie Politechniki”.

Tomasz Żuchowski

Ostatnie zmiany w ustawie Prawo budowlane oraz w przepisach wykonawczych

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm), na obszarze jej istnienia była poddawana wielokrotnym nowelizacjom. Przy czym te ostatnie zazwyczaj były spowodowane nowelizacją lub uchwaleniem innych ustaw.

W niniejszym artykule, chciałbym przybliżyć ostatnie zmiany, które obowiązują od niedawna, a mają istotny wpływ głównie na funkcjonowanie procesu budowlanego.

W poprzednim artykule w numerze 1/2012 biuletynu PDK OIIB została szczegółowo omówiona zmiana związana z zasadami uzyskiwania pozwoleń na budowę w kontekście art. 33 ustawy Prawo budowlane.

Istotną zmianą była również zmiana obowiązująca od 8 sierpnia 2012 r. wprowadzona ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 r. Nr 142, poz. 829), która spowodowała uchylenie zapisów zawartych w art. 56, ust 1, pkt 3, czyli, zniesieniem obowiązku powiadamiania Państwowej Inspekcji Pracy, w przypadku zakończenia budowy i uzyskania pozwolenia na użytkowanie.

Obecnie, zgodnie z zapisami art. 56. 1. Inwestor, w stosunku do którego nałożono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego, jest obowiązany zawiadomić, zgodnie z właściwością wynikającą z przepisów szczególnych, organy:

- 1) Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- 2) Państwowej Straży Pożarnej

- o zakończeniu budowy obiektu budowlanego i zamiarze przystąpienia do jego użytkowania. Organy zajmują stanowisko w sprawie zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym.

Warto też przypomnieć, że niezajęcie stanowiska przez te dwa organy, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, traktuje się jak niezgłoszenie sprzeciwu lub uwag.

Ostatnia zmiana w przepisach prawa budowlanego, dotycząca procesu inwestycyjnego, dotyczy zmian spowodowanych wejściem w życie ustawy z dnia 16 września 2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego (Dz. U. z 2011 r., Nr 232, poz. 1377).

Zmiany zawarte w art. 34 ust. 6 w Prawie budowlanym upoważniły Ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, do wydania dwóch rozporządzeń wykonawczych regulujących następujące kwestie:

- 1) szczegółowy zakres i formę projektu budowlanego, uwzględniając zawartość projektu budowlanego w celu zapewnienia czytelności danych;
- 2) szczegółowe zasady ustalania geotechnicznych

warunków posadawiania obiektów budowlanych, uwzględniając przydatność gruntu na potrzeby projektowanego obiektu i jego charakteru oraz zakwalifikowania go do odpowiedniej kategorii geotechnicznej”.

Na podstawie tej delegacji zostały wydane dwa rozporządzenia:

1. **rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2012 r., Nr 81, poz. 462).**
2. **rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r., Nr 81, poz. 463).**

Przedmiotowe rozporządzenia zostały wydane 25 kwietnia 2012 r. i obowiązują od 29 kwietnia 2012 r.

Główne zmiany w przepisach dotyczących zakresu i formy projektu budowlanego dotyczą:

Zmiany w zakresie zawartości projektu budowlanego:

§ 11. 1. mówi, że projekt architektoniczno-budowlany obiektu budowlanego powinien zawierać zwięzły opis techniczny oraz część rysunkową.

2. Opis techniczny, powinien zawierać:

- 1) przeznaczenie i program użytkowy obiektu budowlanego oraz, w zależności od rodzaju obiektu, jego charakterystyczne parametry techniczne, w szczególności: kubaturę, zestawienie powierzchni, wysokość, długość, szerokość i liczbę kondygnacji (dodano szerokość i liczbę kondygnacji);
- 2) w stosunku do budynku mieszkalnego jednorodzinnego i lokali mieszkalnych - zestawienie powierzchni użytkowych obliczanych według PN-ISO 9836: 1997 Właściwości użytkowe w budownictwie - Określanie i obliczanie wskaźników powierzchniowych i kubaturowych z uwzględnieniem następujących zasad:

- a) przez lokal mieszkalny należy rozumieć wydzielone trwałymi ścianami w obrębie budynku pomieszczenie lub zespół pomieszczeń przeznaczonych na stały pobyt ludzi, które wraz z pomieszczeniami pomocniczymi służą zaspokajaniu ich potrzeb mieszkaniowych,
- b) powierzchnię pomieszczeń lub ich części o wysokości w świetle równej lub większej od 2,20 m należy

zaliczać do obliczeń w 100%, o wysokości równej lub większej od 1,40 m, lecz mniejszej od 2,20 m - w 50%, natomiast o wysokości mniejszej od 1,40 m pomija się całkowicie.

Wprowadzenie tego zapisu, ma na celu m.in. ochronę praw nabywcy, które kształtowane są w znacznej części na podstawie umów deweloperskich, gdzie wskazane powinny być pomieszczenia wraz z wyliczonymi powierzchniami, jak również z uwagi na ujednoczenie systemu pomiarów w zakresie regulowania powierzchni użytkowej

Obecny system jak dotąd tego rodzaju regulacji nie zawierał co w praktyce prowadziło często do stosowania dwóch dostępnych norm, łącznie z nieprawidłowościami i licznymi nadużyciami w tym aspekcie. Bowiem w świetle obowiązujących dotychczas przepisów, można było tę powierzchnię obliczać według różnych praw i norm, bez jednolitego obowiązkowego zapisu.

Poniższa tabela przedstawia porównanie obydwu norm, które dotychczas praktycznie były stosowane.

Warto pamiętać, że Norma PN-70/B-02365 została wycofana przez Polski Komitet Normalizacyjny ze zbioru norm.

PN ISO 9836:1997 znajduje się w zbiorze norm i od 29 kwietnia jest obowiązującą normą w zakre-

sie prowadzonych pomiarów powierzchni użytkowych.

Powierzchnia użytkowa jest również określona w normie **PN ISO 9836:1997** i jest definiowana jako:

Powierzchnia pomieszczeń służących zaspokajaniu potrzeb związanych bezpośrednio z przeznaczeniem budynku na wszystkich kondygnacjach. Składa się z powierzchni podstawowej i powierzchni pomocniczej. Klasyfikacja podstawowych i pomocniczych powierzchni użytkowych zgodnie z przeznaczeniem budynku.

Projektowana charakterystyka energetyczna do każdego projektu budowlanego

W rozporządzeniu wprowadzono również zmiany w odniesieniu do charakterystyki energetycznej budynków, która do tej pory była wchodziła w zakres dokumentacji projektowej, jednakże nie dotyczyła obiektów wymienionych w art. 20 ust. 3 pkt (projektów obiektów budowlanych o prostej konstrukcji, jak: budynki mieszkalne jednorodzinne, niewielkie obiekty gospodarcze, inwentarskie i składowe).

Przedmiot i sposób pomiaru	Pomiary według PN-70/B-02365	Pomiary według PN-ISO 9836:1997
Obmiar pomieszczenia wykonuje się na poziomie	miar metr nad podłogą	miar na poziomie podłogi
Obmiar pomieszczeń wykonuje się w świetle ścian	w stanie surowym, tzn. bez tynków i okładzin wykonywanych na miejscu	w stanie całkowicie wykończonym
Wnęki w ścianach o powierzchni poniżej 0,1m ²	Nie dolicza się do powierzchni pomieszczenia	Nie dolicza się do powierzchni pomieszczenia
Wnęki w ścianach o powierzchni powyżej 0,1m ²	wnęki w ścianach o powierzchni powyżej 0,1 m kw. dolicza się do powierzchni mieszkania	Nie dolicza się do powierzchni pomieszczenia
Powierzchnia pomieszczenia ze skośnym sufitem	o wysokości $\geq 2,20$ m liczy się w 100 proc. a) o wysokości $\geq 1,40$ m < 2,20 m liczy się w 50 proc. b) poniżej 1,40 m nie wlicza się do powierzchni mieszkania.	Powierzchnia pomieszczenia ze skośnym sufitem liczy się w całości, zgodnie z powierzchnią jego podłogi ale dzieli się ją na dwie części: a) część o wysokości 1,90 m i więcej b) część o wysokości poniżej 1,90 m która może być zaliczona wyłącznie do powierzchni pomocniczej
Powierzchnie zewnętrzne niezamknięte ze wszystkich stron, dostępne z danego pomieszczenia (balkony, loggie, tarasy, itp.)	powierzchni zewnętrznych niezamkniętych z wszystkich stron dostępnych z danego pomieszczenia (balkony, antresole, loggie, tarasy, itp.) nie wlicza się do powierzchni pomieszczenia ani mieszkania lub lokalu użytkowego dokładność wymiarów liniowych do 0,01 m, dokładność obliczeń powierzchni do 0,1 m kw.	powierzchnie zewnętrzne niezamknięte ze wszystkich stron, dostępne z danego pomieszczenia (balkony, loggie, tarasy itp.) dolicza się do jego powierzchni (mieszkania, lokalu użytkowego), wykazując oddzielnie: powierzchnie nienakryte (balkony, tarasy), powierzchnie nakryte (loggie) dokładność pomiarów i obliczeń powierzchni do 0,01 m kw.

→ Obecny zapis brzmi: „charakterystykę energetyczną budynku, opracowaną zgodnie z przepisami dotyczącymi metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynku i lokalu mieszkalnego lub części budynku stanowiącej samodzielną całość techniczno-użytkową oraz sposobu sporządzania i wzorów świadectw ich charakterystyki energetycznej, określającą w zależności od potrzeb. W związku z czym każdy projekt powstały po 29 kwietnia 2012 r., musi zawierać na etapie projektu budowlanego projektowaną charakterystykę energetyczną.

Ponadto w ramach nowelizacji do rozporządzenia została dołączona tabelka zawierająca wykaz polskich norm przywołanych w jego treści.

Zmiany w przepisach dotyczących geotechnicznych warunków posadowienia

Regulacja określa szczegółowe zasady ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych i ma na celu dostosowanie przepisów regulujących posadawianie obiektów budowlanych do współczesnych **problemów** związanych z rozpoznaniem właściwości podłoża gruntowego i oceny jego współpracy z obiektami budowlanymi, **które powodują** konieczność bardziej racjonalnego określania ryzyka uszkodzeń obiektów budowlanych. Problemy te wynikają z rosnącej potrzeby posadawiania obiektów na terenach o niekorzystnych warunkach geotechnicznych, intensywnej rozbudowy infrastruktury miejskiej oraz wprowadzania nowych rozwiązań i technologii.

Zasady ustalania geotechnicznych warunków posadawiania określone zostały w **§ 3 ust. 1 rozporządzenia, natomiast formami** ustalenia geotechnicznych warunków posadawiania obiektu są: **opinia geotechniczna, dokumentacja badań podłoża gruntowego i projekt geotechniczny (§ 3 ust. 3).** Dane zawarte w tych dokumentach służą do bezpiecznego i racjonalnego zaprojektowania i wykonania obiektu budowlanego. Opracowanie ww. dokumentacji poprzedza opracowanie projektu budowlanego i stanowi podstawę rozwiązań konstrukcyjnych.

Ponadto wprowadzając Eurokody określono zasady sporządzania projektu geotechnicznego oraz dokumentacji badań podłoża gruntowego.

Projekt geotechniczny zgodnie z Polskimi Normami PN-EN 1997-1: Eurokod 7: Projektowanie geotechniczne - Część 1: Zasady ogólne i PN-EN 1997-2: Eurokod 7: Projektowanie geotechniczne - Część 2: Rozpoznanie i badanie podłoża gruntowego, § 9.

Dokumentacja badań podłoża gruntowego, zgodnie z *Polskimi Normami PN-EN 1997-1: Eurokod 7: Projektowanie geotechniczne - Część 1: Zasady ogólne i PN-EN 1997-2: Eurokod 7: Projektowanie geotechniczne - Część 2: Rozpoznanie i badanie podłoża gruntowego*.

Ponadto, zgodnie z art. 57 ust. 1a ustawy - Prawo budowlane w brzmieniu obowiązującym od dnia 29 kwietnia 2012 r., w przypadku zawiadomienia o zakończeniu budowy lub złożenia wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie budynku mieszkalnego kierownik budowy w oświadczeniu obowiązany będzie zamieszczać informację o dokonaniu pomiarów powierzchni użytkowej budynku

i poszczególnych lokali mieszkalnych, w sposób zgodny z przepisami niniejszego rozporządzenia.

Obecnie zgodnie z **art. 57. 1.** Do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie inwestor jest obowiązany dołączyć:

- 1) oryginał dziennika budowy;
- 2) oświadczenie kierownika budowy:
 - a) o zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym i warunkami pozwolenia na budowę oraz przepisami,
 - b) o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku terenu budowy, a także - w razie korzystania - drogi, ulicy, sąsiedniej nieruchomości, budynku lub lokalu;
- 3) oświadczenie o właściwym zagospodarowaniu terenów przyległych, jeżeli eksploatacja wybudowanego obiektu jest uzależniona od ich odpowiedniego zagospodarowania;
- 4) protokoły badań i sprawdzeń;
- 5) inwentaryzację geodezyjną powykonawczą;
- 6) potwierdzenie, zgodnie z odrębnymi przepisami, odbioru wykonanych przyłączy;
- 7) kopię świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, (poza wyjątkami wymienionymi w art. 5 ust. 7).

1a. W przypadku zawiadomienia o zakończeniu budowy lub złożenia wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie budynku mieszkalnego lub budynku z częścią mieszkalną, w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, zamieszcza się informację o dokonaniu pomiarów powierzchni użytkowej budynku i poszczególnych lokali mieszkalnych, w sposób zgodny z przepisami rozporządzenia czyli normą **PN ISO 9836:1997.**

Warto też pamiętać, że obecnie trwają w Ministerstwie Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej w zakresie założeń do nowego Prawa budowlanego łączącego w sobie nowelizację ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zmierzające do usprawnienia procesu inwestycyjnego w tym uproszczenie procedur i ograniczenie rozstrzygnięć administracyjnych oraz podniesienie poziomu poszanowania ładu przestrzennego.

Literatura:

1. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623, z późn. zm);
2. Rozporządzenie ministra transportu, budownictwa i gospodarki morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. z 2012 r., nr 81, poz. 462);
3. Rozporządzenie ministra transportu, budownictwa i gospodarki morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r., nr 81, poz. 463);
4. PN-ISO 9836: 1997 Właściwości użytkowe w budownictwie - Określanie i obliczanie wskaźników powierzchniowych i kubaturowych;
5. PN-70/B-02365 Powierzchnia budynków. Podział, określenia i zasady obmiaru.

Wszystko czego trzeba inżynierowi w zasięgu ręki! Zaloguj się i korzystaj

Polskie Normy Budowlane

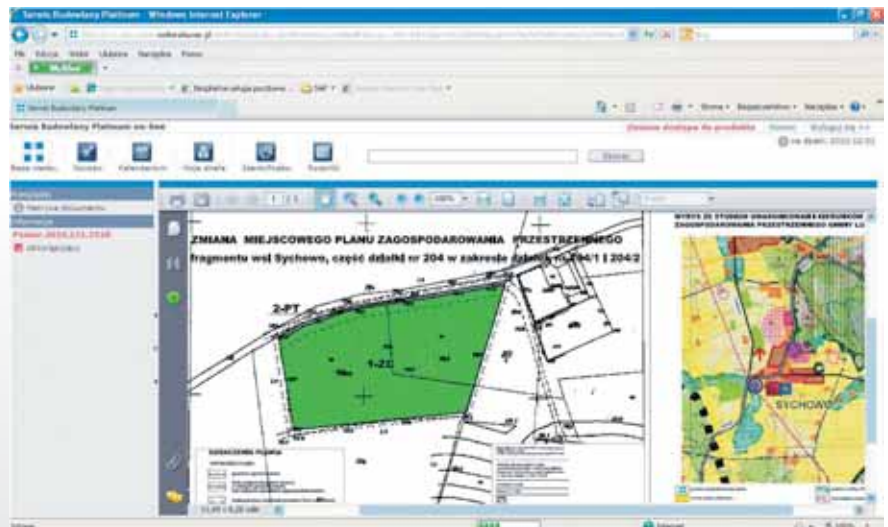
NOWA WYSZUKIWARKA - NOWE MOŻLIWOŚCI
Dostęp do wszystkich norm związanych z budownictwem

**SPRAWDŹ NOWĄ
FUNKCJONALNOŚĆ**

**Miejscowe Plany
Zagospodarowania
Przestrzennego
z całego kraju**

- komentarze do norm
- pytania i odpowiedzi

INTERAKTYWNA METODA DIAGNOZOWANIA USZKODZEŃ W BUDYNKU WIELKOPŁYTOWYM

Współautor dr inż. Jacek Dębowski

Baza danych na temat prefabrykowanych systemów budownictwa wielkopłytowego.
Ze względu na upływający czas systemy wielkopłytowe będą wymagać coraz to większych nakładów remontowych, przeróbek w celu dostosowania do nowych potrzeb, planowania napraw i remontów.
BĄDŹ WSPÓŁTWÓRCĄ tego bloku tematycznego

V EDYCJA KONKURSU FOTOGRAFICZNEGO BUDOWNICTWO WOKÓŁ NAS

- kategorie: Podkarpacie, Polska i Świat

**GALERIA FOTOGRAFII
MIASTA RZESZOWA**

Od 1 sierpnia 2012 r.
czekamy na Twoje zgłoszenie
udziału w konkursie.

Regulamin konkursu na stronie portalu
www.inzynier.rzeszow.pl.

Chcesz być na bieżąco z informacjami - prześlij swój adres e-mail na: portal@inzynier.itl.pl.
Parametry logowania do strony portalu - zadzwoń - tel. 17 850 77 05 wew. 30

STADION MIEJSKI W RZESZOWIE

Fot. Irena Gatuszka

Zdzisław Pisarek

STADION MIEJSKI W RZESZOWIE OKIEM PROJEKTANTA

Spółeczność ludzka wiąże wiele zainteresowań ze sportem, z widowiskami wywołującymi rywalizację sportową na szczeblu lokalnym, krajowym i międzynarodowym. Dlatego koniecznością stało się budowanie stadionów. Szczególne znaczenie ma oczywiście funkcja jaką taka konstrukcja musi spełniać i jej zgod-

Konstrukcje widowni, obecnie prawie zawsze żelbetowej zwykle mało się różnią, gdyż wymiary siedzeń (80 cm), przejść i ich liczby (16) w odległości od wómitoriów różnicują jedynie odległości pomiędzy bramami wejściowymi i słupami przekrycia, które dziś prawie zawsze jest stalowe.

Makieta konstrukcji stadionu w fazie koncepcyjnej

ność z kryteriami efektywności, ekonomii i elegancji. Widownie i ich przekrycia stały się przedmiotem bardzo szczególnych przepisów międzynarodowych ujednolicejących wymagania liczby widzów, ich bezpieczeństwa, wymiary stadionów i zasady widoczności dla widzów oraz oczywiście wymiary samych boisk, aren, bieżni czy torów sportów motorowych. Pomimo ujednolicejących standardów - za których spełnienie odpowiedzialnymi są z reguły architekci występuje istotne zróżnicowanie konstrukcji, ich kształtów i schematów statycznych.

Stadion Miejski w Rzeszowie, jako stadion Zakładowego Klubu Sportowego „Stal” powstał w latach 50. ubiegłego wieku i na tamte czasy mógł pomieścić 15 tys. widzów. Był on głównie areną zmagania żużlowych i meczów piłki nożnej na krajowym i europejskim poziomie.

Jednak z biegiem czasu, konstrukcja trybun ziemnych stadionu stała się przestarzałą, a wymogi numerowanych miejsc siedzących znacznie zredukowały jego pojemność. Z tych względów miasto zleciło wykonanie koncepcyjnego rozwiązania konstrukcji sta-

Wizualizacja wnętrza stadionu

dionu przeznaczonego dla zawodów żużlowych oraz obejmującego boisko do piłki nożnej o wymiarach 120 x 90 m przy pojemności widowni dla 18000 widzów.

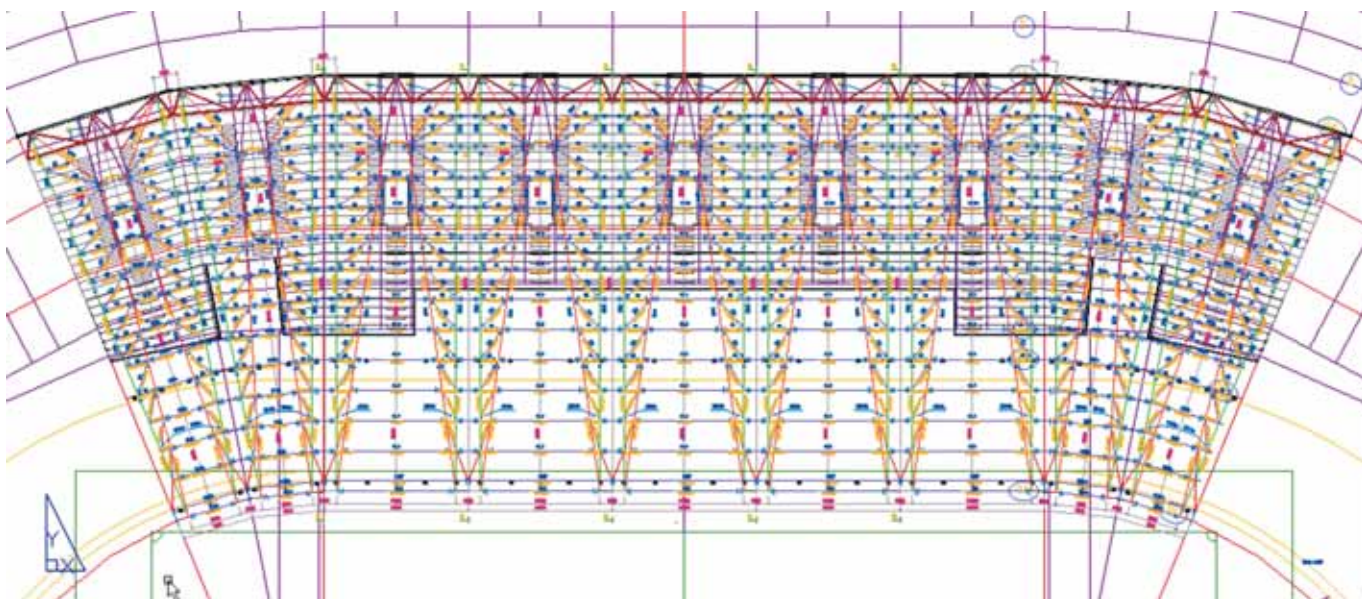
Projekt koncepcyjny architektoniczny został wykonany w biurze ATJ Architekci Jacka i Tomasza Kwiecińskiego w Warszawie, a rozwiązania konstrukcyjne opracował Zespół z Politechniki Rzeszowskiej pod kierunkiem prof. Stanisława Kusia.

Zaprojektowano obiekt o kształcie owalu składający się z 42 segmentów, które posiadały zadaszenie zarówno nad trybunami jak i torem żużlowym, co na tamten okres było ewenementem w skali światowej.

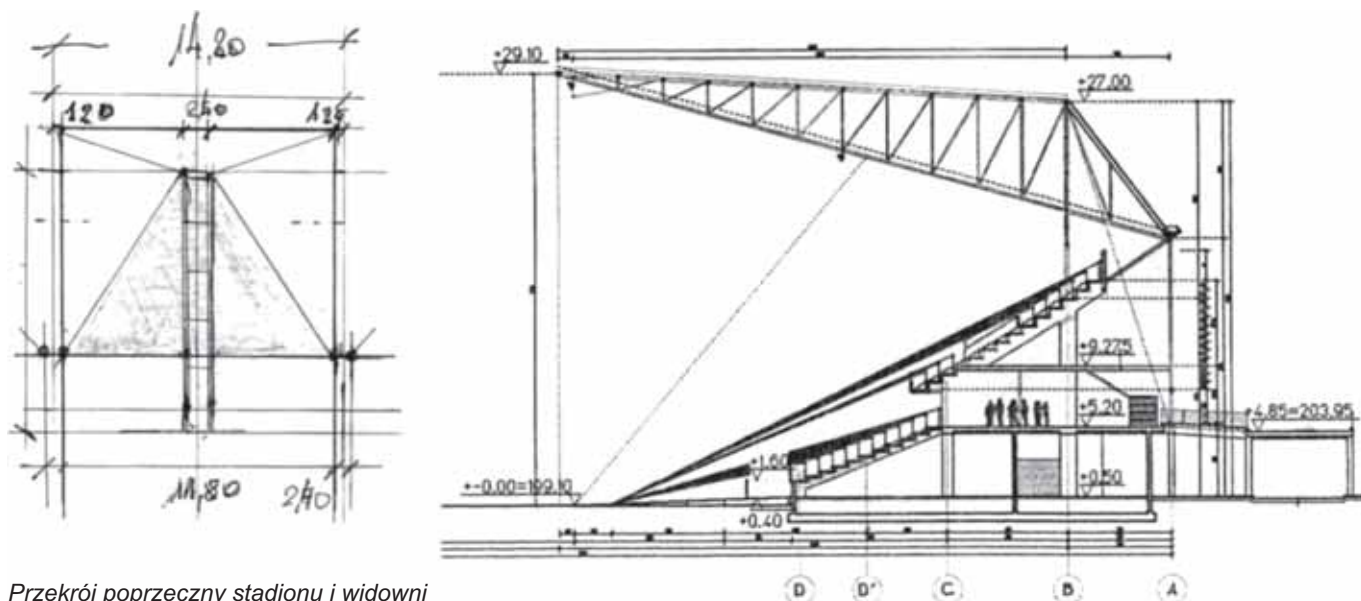
O wyborze kształtu stalowej konstrukcji przestrzennej - fałdowej, piramidalnej, podpartej w ostrzu piramidy zdecydowały następujące argumenty:

- Zawody żużlowe oraz doping kibiców wywołują wielki hałas przy starcie motorów. Powoduje to skargi mieszkańców sąsiednich osiedli. Aby go stłumić stworzono za plecami widzów żelbetową pochyłą tarczę z warstwą tłumiącą dźwięki jak w teatrze.

- Każdy z 42 sektorów niesymetrycznej piramidy o wymiarach 14,20 x 41,00 m posiada wysięg wspornikowy o długości 34 m pozwalający przykryć nie tylko widownię, ale i tor żużlowy. Równocześnie pochyła tar-

Schemat montażowy konstrukcji dachowej.

Przekrój poprzeczny stadionu i widowni

→ cza zewnętrzna każdego z sektorów osłania zamknięty owalny stadion przed poziomym parciem i ssaniem wiatru, kierujące jego strumienie do góry. Jej ciężar rzędu 60 ton odciąża pochyłe ciągną stalowe złożone z rur 244,5 x 20, oraz usztywnia całą konstrukcję na siły poziome.

- Pochyłe pasmo usytuowane między piramidami sektorów pozwala na doskonałe odprowadzenie wody i śniegu z dachu.

- Możliwy jest odrębny montaż każdego segmentu to jest piramidy stalowej o ciężarze 85 ton przez osadzenie jej wierzchołka na zdwojonym słupie i regulowanie poziomu wysięgu odcciągami konstrukcji.

- Zdwojenie słupów stalowych wypełnionych betonem w odległości 2,40 m pozwoli na stworzenie między nimi wejścia do wójtów widowni i równocześnie doskonałe przeniesienie sił poziomych.

- Plan całego stadionu dostosowany jest do najkorzystniejszego montażu, to znaczy mieści się na planie prostokąta o wymiarach około 100 x 100 m zakończonego 2 półkółkami o promieniu 50 m. Łącznie jest więc 42 sektory z których 10 jest na planie prostokątnym a 32 na planie trapezowym.

Niestety względy finansowe inwestycji spowodowały, że postanowiono wstępnie zrealizować jedynie 9 z 42 segmentów trybuny od strony wschodniej zachowując charakterystyczne dla stadionu wieże oświetleniowe.

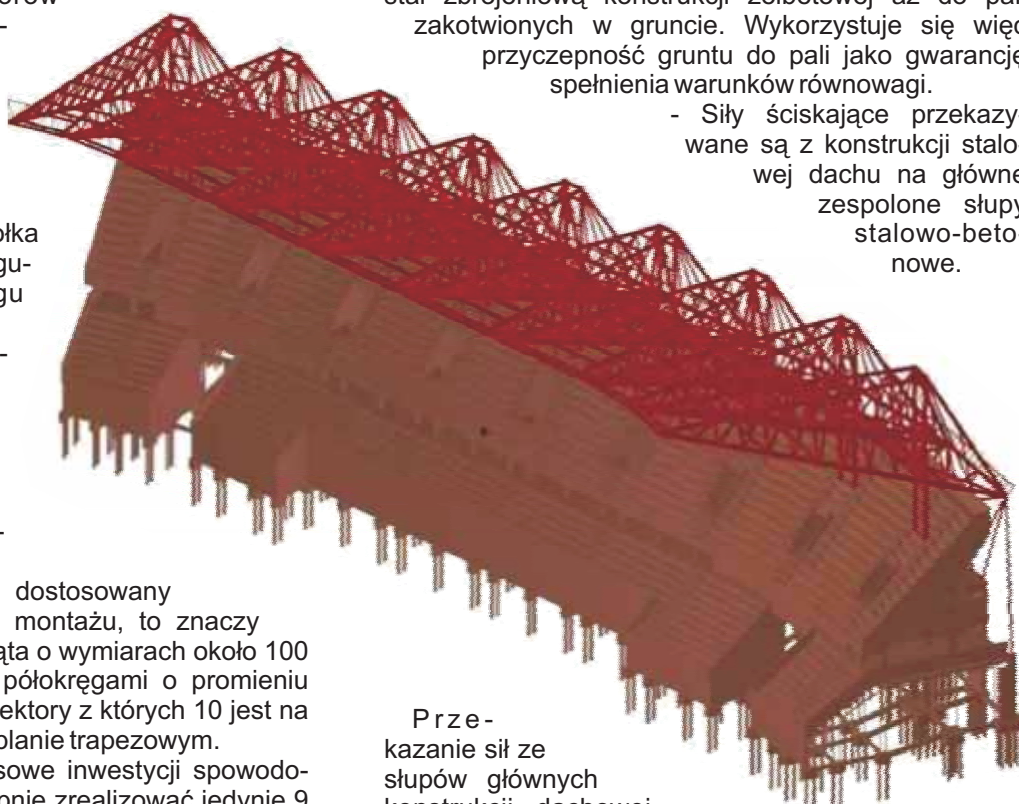
Projekt budowlany został wykonany w biurze ATJ Architekci Jacka i Tomasza Kwiecińskiego w Warszawie. Głównymi projektantami konstrukcji był Zespół pod kierunkiem prof. Stanisława Kusia. Za część żelbetową trybun odpowiadał dr inż. Zbigniew Plewko,

natomiast konstrukcję stalową przekrycia projektował dr inż. Zdzisław Pisarek. Projekt wykonawczy został wykonany w biurze MTA Engineering w Rzeszowie.

Głównymi założeniami konstrukcyjnymi były:

- Przeniesienie sił rozciągających z konstrukcji stalowej dachu na grunt dokonuje się poprzez odciągi stalowe mocowane do marek stalowych i dalej poprzez stal zbrojoniową konstrukcji żelbetowej aż do pali zakotwionych w gruncie. Wykorzystuje się więc przyczepność gruntu do pali jako gwarancję spełnienia warunków równowagi.

- Siły ściskające przekazywane są z konstrukcji stalowej dachu na główne zespolone słupy stalowo-betone.

Przekazanie sił ze słupów głównych konstrukcji dachowej na konstrukcję trybun odbywa się poprzez belkę ocepową na główne słupy konstrukcji żelbetowej i dalej poprzez ocepki i pale na grunt. Uzyskanie efektu zespolenia wymaga uzyskania przez beton wypełniający słupów wytrzymałości min 15 MPa. Nie opóźnia to więc istotnie

Model komputerowy 3D konstrukcji

montażu dachu. Rozdział prac nad żelbetem i po nich nad stałą jest ważnym założeniem nowoczesnej szybkiej budowy.

- Tylina płyta balastowa - żelbetowa umieszczona na konstrukcji stalowej dachu zaprojektowana wstępnie jako monolityczna, została wykonana jako prefabrykowana co wybitnie skróciło czas realizacji.

Współpraca żelbetowej konstrukcji widowni z konstrukcją stalową dachu na siły poziome jest zapewniona przez stalową kratownicę obwodową, ale włącza się ją do współpracy oczywiście dopiero wtedy, gdy podstawowe siły pionowe zostaną zrównoważone przez odciały.

Pokrycie konstrukcji dachu przyjęto kanałowymi płytami poliwęglanowymi, co jest zgodne z wymaganiami FIFA.

Projekt został wykonany na bazie ówczesnie obowiązujących norm obciążeniowych, tj. PN-77/B-02011, oraz PN-80/B-02010. Jednak w międzyczasie nastąpiły zmiany dotyczące zwiększenia obciążeń klimatycznych, oraz częściowych współczynników bezpieczeństwa.

Dodatkowo rezygnacja z zabudowania całości stadionu, ograniczając się jedynie do dziewięciu segmentów powoduje, że najtrudniejsze do przyjęcia obciążenie ssania wiatrem uległo zmianie. Wiatr, który w przypadku w pełni zabudowanego stadionu jest niewielki znacząco wzrasta w przypadku wolno stojącej wiaty. Nie bez znaczenia był tutaj fakt, że do realizacji wybrano trybunę wschodnią, która ze względu na różę wiatrów jest najbardziej narażona na ssanie wiatru.

Zastrzeżenia takie zostały zgłoszone przez zewnętrzną firmę weryfikującą Ove Arup & Partners International Limited Sp. z o.o. Dodatkowo został zgłoszony postulat, by nośność głównych elementów konstrukcyjnych nie była wykorzystana więcej niż w 85%.

Na podstawie tych zaleceń zespół projektowy zdecydował się na przeprojektowanie obiektu tak, by spełniał wymagania nowo wprowadzonych norm Eurokodowskich.

Innym zagadnieniem jakie stanęło przed projektantami, w związku z częściowym zabudowaniem stadionu było to, jak rozwiązać problem ze zmiennymi warunkami na torze przy częściowym jego zadaszeniu. Zastanawiano się czy zadaszenie wykonać w całości, czy podobnie jak to było w Toruniu, wykonać zadaszenie tylko nad trybunami, zostawiając możliwość późniejszego dołączenia części wspornika. Ze względu jednak na kształt piramidalnych dźwigarów zdecydowano się na pierwszy sposób pozostawiając tylko części dźwigara nad torem nie pokryte płytami z poliwęglanu.

Obliczenia konstrukcji były prowadzone na komputerowym modelu 3D. z wykorzystaniem z wykorzystaniem analizy zarówno w zakresie sprężystym jak i nieliniowej. Model komputerowy na jakim były prowadzone analizy został pokazany na rysunku.

W ten sposób po ponad rocznym okresie powstał projekt, na podstawie którego została zbudowana wschodnia trybuna Stadionu Miejskiego w Rzeszowie. W tym miejscu należy wspomnieć, że dokumentacją warsztatową, stalowej konstrukcji zadaszenia została wykonana przez BPI Profil-Projekt s.j.

Mielecka budowlanka najlepsza w Polsce

Zespół Szkół Budowlanych im. Żołnierzy Armii Krajowej w Mielcu został najlepszą placówką w Polsce kształcąca w zawodach budowlanych. Na etapie centralnym Turnieju Budowlanego Złota Kielnia uczniowie ZSB zajmowali miejsca na podium.

Centralny 41. finał Złotej Kielni odbył się w kwietniu w Piotrkowie Trybunalskim. Do konkursu przystąpili najlepsi reprezentanci z 89 szkół z całego kraju. Zespół Szkół Budowlanych reprezentowali finaliści okręgowego etapu: Robert Kleszcz i Marcin Morytko w zawodzie monter instalacji i urządzeń sanitarnych oraz Daniel Działo jako stolarz. Przedstawiciele ZSB wykazali się ogromną wiedzą, a także umiejętnościami praktycznymi. Pierwsze miejsce w najbardziej prestiżowym konkursie budowlanym w Polsce zdobył Robert Kleszcz, drugie Marcin Morytko. Wśród stolarzy Daniel Działo uplasował się na trzecim miejscu. Tak wysokie miejsca reprezentantów mieleckiej szkoły budowlanej spowodowały, iż została ona uznana za najlepszą placówkę kształcąca w zawodach budowlanych. Jest to najlepsze osiągnięcie w prawie czterdziestoletniej historii szkoły. ZSB otrzymał nagrodę Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, którą wręczył wiceminister Piotr Styczeń.

Do zmagania konkursowych uczniów w zawodzie monter instalacji i urządzeń sanitarnych przygotowała nauczycielka przedmiotów zawodowych Renata Ogórek, natomiast w zawodzie stolarz nauczyciel przedmiotów zawodowych Wiesław Pazdro.

Dyrektor Stanisław Starzyk podjął decyzję, że Zespół Szkół Budowlanych im. Żołnierzy Armii Krajowej w Mielcu jako najlepsza szkoła w Polsce podejmie się organizacji 42. finału Turnieju Budowlanego Złota Kielnia w kwietniu 2013 roku.

jasta

Przedruk z Tygodnika Regionalnego KORSO, 8 maja 2012 r.

Wiceminister Piotr Styczeń wręcza nagrodę dla najlepszej szkoły budowlanej w kraju. Fot. zsb

Bogumił Surmiak

Podkarpacka Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa zaprasza na wrześniowe wycieczki techniczne: do Londynu w terminie 15.09 - 21.09.2012 r. i do Włoch w terminie 26.09 - 05.10.2012 r.

Wysokość dofinansowania do wycieczek dla osób należących do PDK OIIB wynosi 50% kosztów wycieczki, lecz nie więcej niż 500 zł. Zgłoszenia w terminie do 24 sierpnia 2012 r. prosimy przysyłać listownie lub faxem na druk wniosku o dofinansowanie do wycieczek (dostępny na stronie internetowej) na adres biura PDK OIIB, 35-060 Rzeszów, ul. Słowackiego 20.

Pozostałą część kwoty prosimy wpłacać na konto Biura Podróży PTTK Oddział w Rzeszowie na numer: PEKAO S.A. II O/Rzeszów 90 1240 2614 1111 0000 3958 8742 z dopiskiem numeru wycieczki, który jest umieszczony przy danych poszczególnych imprez.

W wycieczkach mogą uczestniczyć również osoby towarzyszące przy pełnej odpłatności. W tym przypadku należy na wniosku dopisać osobę towarzyszącą wraz z wymaganymi do ubezpieczenia danymi osobowymi. Wycieczki dojdą do skutku pod warunkiem zebrania się wymaganej ilości osób w grupie.

PTTK Oddział w Rzeszowie

ul. Matejki 2, tel. + 48 17 852 88 60, fax + 48 17 850 12 99, www.pttkrzeszow.pl; e-mail biuro@pttkrzeszow.pl

Wpis do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych woj. podkarpackiego nr 044/04

WŁOCHY WENECJA-FLORENCJA-MONTE CASSINO

Nr imprezy 241/W/2012

-RZYM-WATYKAN-ASYŻ

(termin: 26.09-5.10.2012 r.)

Program - propozycja:

1 dzień

wyjazd z Rzeszowa o godz. 4.00. Przejazd przez Słowację/Czechy i Austrię. W godzinach wieczornych przyjazd do hotelu przy granicy austriacko-włoskiej, obiadokolacja, nocleg

2 dzień

śniadanie. Przejazd przez Alpy do **Verony** - zwiedzanie starego miasta ze słynnym balkonem Julii, przejazd do **Bolonii** - zwiedzanie stolicy regionu Emilia-Romania, miasta arkad i krużganików, a w nim zabytkowego centrum: Piazza Maggiore oraz Piazza del Nettuno z ciekawą fontanną Neptuna, bazyliką San Petronio. Przejazd w miejsce zakwaterowania, obiadokolacja, nocleg

3 dzień

śniadanie, wykwaterowanie. **Piza** - zwiedzanie: „Pola Cudów”: Krzywa Wieża, baptysterium, katedra. **Florencja**: kościół San Lorenzo, Piazza del Duomo, Katedra NMP Kwietnej, baptysterium, kampanila, Piazza della Signoria, kościół św. Krzyża, Palazzo Vecchio, Most Ponte Vecchio **Siena**: Plac Il Campo, Palazzo Pubblico, Wieża Obżarstwa (z zewnątrz), kaplica Capella di Piazza, katedra, baptysterium. Przejazd w miejsce zakwaterowania, obiadokolacja, nocleg

4 dzień

śniadanie, w tym dniu planowane jest zwiedzanie w dwóch wariantach - dany wariant będzie realizowany wówczas, gdy uczestnictwo w nim potwierdzi min. 20 osób.

Watykan:

wariant I

zwiedzanie wnętrza bazyliki św. Piotra oraz kaplicy św. Sebastiana w której znajduje się grób Jana Pawła II, **Rzym** - spacer barokowym i starożytnym Rzymem m.in.: Plac Nawona, Panteon, Fontanna di Trevi, (czas wolny) oraz słynne Schody Hiszpańskie, Plac Wenecki, Forum Romanum - dawny plac reprezentacyjny miasta, Kolozeum - amfiteatr, w którym urządzano

igrzyska i walki gladiatorów (z zewnątrz).

wariant II

zwiedzanie Muzeum Watykańskiego i Kaplicy Sykstyńskiej, spacer barokowym Rzymem. Powrót do hotelu, obiadokolacja, nocleg.

5 dzień

śniadanie. **Monte Cassino** - pobyt na Cmentarzu Żołnierzy Polskich. Przejazd nad Zatokę Neapolitańską - wyjazd na najbardziej znany w kontynentalnej części Europy **Wezuwiusz**. **Pompeii** - fascynujących ruin miasta zastępnego w czasie, na skutek najświeższej katastrofy wulkanicznej. Przejazd do hotelu, obiadokolacja, nocleg.

6 dzień

śniadanie, przejazd promem lub stateczkiem na **Capri** - całodzienny pobyt na malowniczej wyspie, znanej z pięknych

widoków, śródziemnomorskiej roślinności i wspaniałych rezydencji. Czas wolny - wypoczynek na plaży.

Fakultatywnie (do wyboru):

- przejazd na Anacapri widokową szosą przebiegającą nad skalnym urwiskiem. Wyjazd wyciągiem krzesełkowym na najwyższy wierzchołek wyspy **Capri** - Monte Solaro,

- rejs statkiem wokół wyspy, podczas której można podziwiać piękne klify, zatoczki i piecary.

Przeprawa promowa do Sorrento - spacer po słynnym kurorcie. Powrót do hotelu - obiadokolacja, nocleg.

7 dzień

śniadanie, **Asyż** - zwiedzanie wnętrza bazyliki św. Franciszka, spacer po Piazza Comune na starym mieście. **San Marino** - najstarsza republika świata. Spacer szlakiem turystycznym wśród średnio-wiecznych zabudowań, czas wolny na ewentualne zakupy i degustację miejscowych win i likierów. Przejazd do hotelu w okolicy Rimini, zakwaterowanie w hotelu nad Adriatykiem, obiadokolacja, nocleg.

8 dzień

śniadanie, **Rawenna** - zwiedzanie z przewodnikiem - nawiedzenie kościołów św. Witalisa i Apolinarego, Mausoleo di Galla Placidia zdobionych mozaikami, z których słyną budowle Rawenny. Atrakcją będzie również grób Dantego Alighieri autora „Boskiej Komedii”. Przejazd w miejsce zakwaterowania do hotelu nad samym morzem, obiadokolacja, nocleg.

9 dzień

śniadanie, przepłynięcie statkiem do **Wenecji** - zwiedzanie miasta m.in.: Plac św. Marka, najwyższy budynek w Wenecji dzwonnica (campanile), Torre dell'Orologio - wieża z zegarem, Procuratie - arkadowy budynek otaczający Plac św. Marka z dwóch stron, Bazylika św. Marka, Most Westchnień, Most Rialto, czas wolny. Wyjazd w drogę powrotną do Polski - przejazd nocny przez Austrię, Czechy.

10 dzień

planowany przyjazd do Rzeszowa w godzinach południowych

Koszt uczestnictwa w wycieczce na os. przy grupie 45 os. - 1960 zł/os.

Uwaga:

Bilety wstępu do zwiedzanych obiektów, opłaty przewodników miejskich, bilety na środki komunikacji miejskiej, statek, prom na Capri oraz inne obligatoryjne opłaty (napoje do obiadokolacji) uczestnicy pokrywają we własnym zakresie ok. 140-180 euro/os.

Kolejność zwiedzania może ulec zmianie.

ANGLIA-LONDYN

Nr imprezy 240/W/2012

(termin: 15.09-19.09.2012 r.)

Zapraszamy do stolicy Anglii - Londynu; miasta w południowo-wschodniej części Wielkiej Brytanii, położonego nad Tamizą, 64 km od jej ujścia do Morza Północnego. Jest największym miastem Europy oraz najważniejszym światowym centrum biznesowym, finansowym i kulturalnym. Miasto pełne zabytków i muzeów przyciąga rocznie około 30 milionów turystów. W czasie realizacji wycieczki zobaczymy m.in.:

Tower Bridge. Bliźniacze wieże londyńskiego Tower Bridge to jedna z najpopularniejszych atrakcji turystycznych miasta. Most ten wybudowano na początku lat 90. XIX wieku. Oddano go do użytku w 1894 roku po ośmiu latach budowy.

City Hall. Futurystyczny budynek ratusza został stworzony z myślą o Greater London Authority, ma tam swoją siedzibę burmistrz wraz z całym gabinetem. Został zaprojektowany przez Normana Foster, jego budowę zakończono w 2002 roku. Jego kształt może przypominać zniekształconą kulę. Jednak jest on bardzo przemyślanym zabiegiem architektonicznym w celu zapewniania dostarczania jak największej ilości naturalnego światła. Fasada, całkowicie pokryta szkłem, zapewnia maksymalne wykorzystanie światła dostarczanego przez słońce oraz maksymalizację powierzchni paneli fotowoltaicznych, dzięki którym możliwe jest zasilanie budynku energią odnawialną. We wnętrzu budynku znajdują się spiralne schody prowadzące na sam szczyt.

Millennium Dome - zbudowany w 1999 by uczcić nowe tysiąclecie na podstawie projektu biur Richard Rogers Partnership (architektura) i Happold (konstrukcja). Jest jednym z największych budynków jaki kiedykolwiek zbudowano, a także charakterystycznym symbolem współczesnej architektury Londynu. Millenium Dome ma największy na świecie dach i mieści 30 ogromnych sal koncertowych. Największą z nich jest O₂ Arena,

która wraz z pojemnością do 24 tysięcy osób jest także największą halą widowiskową w Europie. Znała jest również jako najpopularniejszy tego typu obiekt na świecie. Budynek został otwarty 31 stycznia 2000. Od 31 maja 2005, po wykupieniu przez brytyjskiego operatora o2, nosi nazwę **The O₂**.

Program:

1 dzień

wyjazd z Rzeszowa o godz. 6.00. Przejazd przez Polskę, Niemcy, przyjazd do hotelu w Niemczech, zakwaterowanie, obiadokolacja, nocleg.

2 dzień

śniadanie, przejazd przez Niemcy, Holandię, Belgię, przyjazd do Calais, przeprawa promem Calais-Dover, przejazd do Canterbury - spacer po miasteczku, wizyta w słynnej gotyckiej katedrze (miejsce męczeństwa Tomasza Becketa), zakwaterowanie w okolicach Londynu, obiadokolacja, nocleg.

3 dzień

śniadanie, zwiedzanie Londynu: Parlament, Buckingham Palace, Trafalgar Square, National Gallery, słynny most zwodzony - Tower Bridge, Covent Garden, Leicester Square, powrót do hotelu, obiadokolacja, nocleg.

4 dzień

śniadanie, zwiedzanie Greenwich, królewskiego obserwatorium astronomicznego. Przejazd do Calais, przeprawa promowa. Przejazd na nocleg w Holandii, zakwaterowanie, obiadokolacja, nocleg.

5 dzień

śniadanie, przejazd przez terytorium Niemiec do Polski. Powrót do Rzeszowa ok. godz. 24.00.

Koszt uczestnictwa przy grupie 45 os. - 1495 zł/os.

Świadczenia zawarte w cenie:

- przejazd komfortowym autokarem,
- opieka pilota - przewodnika,
- zakwaterowanie: 4 noclegi (1 nocleg tranzytowy w Niemczech, 2 noclegi w Anglii w okolicach Londynu, 1 nocleg tranzytowy w Holandii),
- rejs promowy Calais - Dover - Calais,
- wyżywienie: 4 śniadania, 4 obiadokolacje,
- ubezpieczenie: NNW (7.000 zł), KL (10.000 euro) i bagaż (800 zł) SIGNAL IDUNA.

Cena nie zawiera:

Biletów wstępu wg programu, opłat obowiązkowych, kosztów przewodników oraz przejazdów komunikacją miejską w Londynie 60,- GBP i 60,- EUR.

Uwaga:

Organizator zastrzega sobie możliwość zmian tras oraz kolejności zwiedzania (w uzasadnionych przypadkach).

Maria Anna Bukowska

Nowoczesne laboratoria w Zakładzie Ciepłownictwa i Klimatyzacji Politechniki Rzeszowskiej

Zakład Ciepłownictwa i Klimatyzacji, Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej w bieżącym roku poszerzył swoją bazę naukowo-dydaktyczną.

Powstały dwa nowe laboratoria współfinansowane przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013: naukowe - *Laboratorium Systemów Konwersji Energii i Proekologicznych Technologii (LSKEiPE)* oraz dydaktyczne - *Laboratorium Ogrzewnictwa i Ciepłownictwa (LOiC)*, którego wyposażenie, będące jednocześnie wyposażeniem technicznym pomieszczenia przekazały firmy - producenci urządzeń i elementów instalacyjnych.

Laboratoria zlokalizowane są w wyremontowanych pomieszczeniach budynku K - 89, K- 90, na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska, Politechniki Rzeszowskiej.

W dniu 21 lutego 2012 odbyło się uroczyste otwarcie nowo powstałych laboratoriów: naukowego i dydaktycznego. W spotkaniu udział wzięli:

- Dziekan WBiŚ prof. dr hab. inż. Leonard Ziemiański,
- Prodziekani WBiŚ:
- prof. dr hab. inż. Aleksander Kozłowski,
- dr inż. Jadwiga Kaleta,
- dr inż. Aleksander Starakiewicz,
- przedstawiciele firm sponsorujących:
- Wojciech Strzępka - PURMO
- Radosław Kwiatkowski - GEBWEEL
- Grzegorz Moskal - ENEREKO
- Kazimierz Trojnar - DANFOSS

oraz pracownicy Zakładu Ciepłownictwa i Klimatyzacji.

Spotkanie otworzył i Gości przywitał Kierownik Zakładu prof. dr hab. Vyacheslav Pisarev. W krótkich słowach scharakteryzował laboratoria, w całości zaprojektowane i nadzorowane przez Pracowników Zakładu, po czym odbyła się multimedialna prezentacja zainstalowanych stanowisk badawczych i dydaktycznych.

Laboratorium naukowe *Systemów Konwersji Energii i Proekologicznych Technologii* oraz jego możliwości badawcze zaprezentowała dr inż. Maria Anna Bukowska. Wskazała na możliwości wykorzystania najnowocześniejszej aparatury do badań nau-

Prof. dr hab. inż. Vyacheslav Pisarev wita gości

Fot. D. Proszak

kowych, między innymi badania paliw i biopaliwa, współspalania mieszanek paliwowych w kotłowniach komunalnych z uwzględnieniem aspektów ekologicznych.

Założono główne cele laboratorium naukowego SKE i PT do których należą:

- kompleksowa analiza paliw,
- analiza produktów spalania paliw i odpadów pod względem wpływu na środowisko,

- identyfikacja i określenie stężeń lotnych związków organicznych,

- alternatywne metody pozyskiwania energii w systemach komunalnych.

- kompleksowe badania fizykochemiczne paliw oraz biopaliwa,

Laboratorium wyposażone jest w wysokospecjalistyczny sprzęt:

- w przenośny system pomiaru emisji lotnych związków organicznych,
- analizator gazów,
- stanowiska do wyznaczania lepkości i gęstości płynów,
- stanowisko do wyznaczania temperatury zapłonu,
- kalorymetr do wyznaczania ciepła spalania paliw stałych i płynnych.

ZCiK planuje również współpracę z innymi ośrodkami badawczymi a także z przemysłem w celu wymiany doświadczeń.

Drugie z prezentowanych, laboratorium dydaktyczne, przedstawiła pani dr inż. Bożena Babiarz. Pokazała możliwości wykorzystania stanowisk do procesu kształcenia studentów zgodnie z programami nauczania.

Laboratorium dydaktyczne Ogrzewnictwa i Ciepłownictwa powstało dzięki wykorzystaniu wspomnianych wcześniej funduszy unijnych oraz przy udziale firm sponsorujących, które przekazały swoje urządzenia i elementy instalacyjne. Są to układy przeznaczone do ćwiczeń dydaktycznych, lecz stanowiące jednocześnie system ogrzewania pomieszczenia, pośród których wyróżniono:

- kompaktowy dwufunkcyjny węzeł cieplny,
- ogrzewanie podłogowe w trzech sekcjach z różnym rozstawem rur grzejnych,
- wodne ogrzewanie ścienne,
- ciepłowodowe ogrzewanie ścienne,
- stanowisko badawcze do równoważenia hydraulicznego instalacji grzewczych.

Schematy przedstawiające poszczególne układy grzewcze (stanowiska dydaktyczne) opracował dr inż. Sławomir Rabczak, który równocześnie jest autorem profesjonalnej prezentacji multimedialnej przedstawionej podczas spotkania. Będzie ona też wykorzystana w procesie dydaktycznym studentów w ramach ćwiczeń. W schematach wykorzystane zostały zdjęcia rzeczywistych elementów i urządzeń instalacyjnych pozyskanych od naszych sponsorów.

Stanowiska posłużą do:

- pomiaru rozkładu temperatur podłogi i ściany grzejnej z wykorzystaniem termowizji,
- pomiaru mocy grzewczej,
- badania bezwładności cieplnej,
- pomiaru sprawności transformacji ciepła,

- pomiaru mocy węzła,
- charakterystyki wymiennika,
- pomiaru współczynnika wymiany ciepła,
- pomiaru pionowego gradientu temperatury,
- symulacji wzajemnego wpływu pionów instalacyjnych,
- ustalania autorytetów zaworów równoważących,
- symulacji pracy zaworów termostatycznych.

Po prezentacjach odbyła się dyskusja, w której głos zabrali przedstawiciele Firm Sponsorów nie kryjących swojego zadowolenia z przedstawionych rezultatów i w swoich wystąpieniach podkreślili wagę sponsorowania jako przyczynek do dalszej długoterminowej współpracy.

Po tych wystąpieniach, dziekan WBiŚ prof. dr hab. inż. Leonard Ziemiański bardzo pozytywnie ocenił działania Pracowników ZCiK w tym zakresie i w krótkich słowach złożył podziękowania Sponsorom jak również

Kierownikowi oraz wszystkim Pracownikom ZCiK biorącym udział w organizacji laboratoriów. Wręczyli wspólnie z prof. dr hab. Vyacheslavem Pisarevem w imieniu WBiŚ i ZCiK, listy z podziękowaniami dla Firm Sponsorów, na ręce ich Przedstawicieli.

W drugiej części spotkania, jego uczestnicy mieli okazję dokładnie obejrzeć obydwa laboratoria, zadając pytania o wiele szczegółów ich interesujących i wymieniając się spostrzeżeniami między sobą. Część oficjalną zakończono symbolicznym przecięciem wstęgi i ogłoszeniem „otwarcia laboratoriów”.

Przecięcie wstęgi i symboliczna lampka szampa, była dla gości potwierdzeniem wartości i sensowności ich sponsorowania, a dla pracowników Zakładu Ciepłownictwa i Klimatyzacji miłym akcentem kończącym kilka lat pracy przy organizacji, projektowaniu i nadzorowaniu wykonawstwa obu laboratoriów.

Anna Rakuś

Port Lotniczy Rzeszów-Jasionka

Port Lotniczy Rzeszów-Jasionka wzbogacił się o nowy terminal. Oficjalnie otwarty został 17 kwietnia 2012 r. a pierwsi pasażerowie odprawieni stąd zostali 8 maja br.

Obiekt powstał w 15 miesięcy. Ma powierzchnię 14 tys. metrów kwadratowych i kubaturę 90 tysięcy metrów sześciennych. Około 600 metrów kwadratowych jest przeznaczone na sklepy wolnocłowe. Nowy terminal jest czterokrotnie większy od starego obiektu, w przyszłości może być rozbudowywany o kolejne moduły.

Budynek składa się z czterech kondygnacji - jednej podziemnej i trzech naziemnych. Ma prawie 250 pomieszczeń, monitorowany jest przez ponad 250 kamer. Cała bryła pokryta jest efektownym dachem w kształcie łuku. Planowaną przepustowość terminala określa się na 720 pasażerów w ciągu godziny. Oznacza to, że obsługiwane mogą być równocześnie cztery średniej wielkości samoloty pasażerskie. Obiekt

dysponuje 17 stanowiskami odpraw. Ponadto posiada stanowiska kontroli bezpieczeństwa. Rozdzielony został ruch przylotów i odlotów oraz ruch pasażerów ze strefy Schengen. Pasażerowie będą kierowani do samolotów przez cztery gejty (bramki). Jedno ze stanowisk wyposażone zostało w rękaw, który umożliwi bezpośrednie przejście z budynku na pokład. Terminal posiada przestrzenne poczekalnie i tarasy widokowe.

Wykonawcą terminala jest firma **Skanska S.A.**, która wybudowała obiekt zaledwie w 15 miesięcy. Koszt inwestycji wyniósł 102 mln zł, czego jedna trzecia pochodziła ze środków unijnych, z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Dominującymi materiałami użytymi podczas wznoszenia obiektu są szkło i aluminium. Hala wewnątrz terminala jest wykończona drewnopodobnymi płytami, które poprawiają akustykę.

Rozbudowa portu lotniczego w Jasionce ma ogromne znaczenie dla całego regionu, łatwy dostęp

nową wizytówką Podkarpacia

komunikacyjny sprzyja inwestowaniu. Ponadto, dzięki dogodnym połączeniom lotniczym Podkarpacie może liczyć na ożywienie ruchu turystycznego. Podczas Euro2012 port w Jasionce będzie pełnił rolę lotniska zapasowego. Znakomitą promocję dla podrzeszowskiego lotniska jest osoba legendarnego już kpt. Tadeusza Wrony, byłego absolwenta pierwszego rocznika kierunku pilotażu na Politechnice Rzeszowskiej, który pierwsze loty odbywał właśnie na lotnisku w Jasionce. Kpt. Wrona był honorowym gościem uroczystości otwarcia nowego terminala.

Nowy terminal to nie jedyna inwestycja na podrzeszowskim lotnisku. W 2013 r. przewidziane jest ukończenie budowy hangaru dla samolotów wraz z płytą postojową (40 mln zł) a także **nowej wieży kontroli lotów**. Wtedy też rzeszowskie lotnisko zostanie wyposażone w urządzenia, które umożliwią włączenie go w system kontroli ruchu lotniczego w Polsce, a w przyszłości w system europejski.

Samorząd województwa podkarpackiego w tym roku ogłosi przetarg na studium wykonalności linii kolejowej łączącej port w Jasionce z Rzeszowem. Koszt inwestycji może sięgnąć ok. 200 mln zł. **Przygotowuje się budowę** dróg kołowania i drogi szybkiego zejścia a także rozbudowa infrastruktury cargo.

Z lotniska w Jasionce można obecnie dotrzeć m.in. do: Frankfurtu, Warszawy, Gdańska via Katowice, Manchesteru, Barcelony-Girony, Londynu (lotniska w Stansted i Luton), Bristolu, Birmingham, East Midlands i Dublina.

Od jesieni lotnisko zyska 18 nowych połączeń tygodniowo - od października br. przewoźnik OLT Expres zacznie latać z Jasionki do: Monachium (lotnisko Memmingen), Dortmundu, Hamburga, Paryża, Rzymu, Amsterdamu i Oslo.

Port Lotniczy Rzeszów-Jasionka

STOWARZYSZENIE INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW KOMUNIKACJI RP ODDZIAŁ W RZESZOWIE

Członek Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT

ul. Kopernika 1, 35-069 Rzeszów

tel./fax biuro 17 85 20 557, GSM (Prezes) 784 070 446

e-mail: rzeszow@sitk.org.pl

www.sitk-rzeszow.pl

Edward Ludera

Czwartek Techniczny SITK

Dyskusja wokół buspasów

16 lutego br. odbyło się spotkanie członków Oddziału Stowarzyszenia SITK, w ramach cyklicznych spotkań czwartkowych. Tym razem dyskusja toczyła się wokół buspasów, które pojawiają się na rzeszowskich jezdniach.

Z przedstawionych referatów Klubu SITK przy Zakładzie Dróg i Mostów Politechniki Rzeszowskiej oraz przedstawiciela Urzędu Miejskiego w Rzeszowie, wynikają następujące wnioski:

1. Koncepcja poprawy organizacji ruchu transportu miejskiego w Rzeszowie poprzez wprowadzenie tzw. buspasów jest zgodna z tendencjami światowymi i ogólnopolskimi pod warunkiem, że uwzględni się przy ich wprowadzaniu, specyficzne warunki drogowe w Rzeszowie.

2. Konieczność wprowadzenia buspasów wynika z przygotowywanych planów zarządzania ruchem (w tym transportem zbiorowym) w mieście. Realizacja projektu współfinansowanego ze środków unijnych wymaga podjęcia określonych działań, których wykonanie podlega weryfikacji w zakresie uzyskanych efektów. Założenia polityki transportowej miasta są zdaniem uczestników spotkania uzasadnione.

3. Koncepcje buspasów opracowane przez zespół z ZDiM Politechniki Rzeszowskiej uwzględniały specyficzne warunki Rzeszowa, pokazywały także szczególnie proponowanych rozwiązań i realność ich

wykonania, a także wprowadzały szereg udogodnień dla autobusów w obrębie skrzyżowań - dlatego najbardziej podobały się uczestnikom spotkania.

4. Przyjmując kierunek założony przez Miasto Rzeszów, aby wykorzystać finansowe wsparcie z UE, niezbędne jest ukierunkowanie planów inwestycyjnych układu komunikacyjnego w Rzeszowie tak, by wymuszone warunki po wprowadzeniu nowej organizacji ruchu zostały spełnione. Do tego zdaniem uczestników spotkania jest niezbędne skorelowanie zakończenia wprowadzania buspasów na ul. Piłsudskiego, z oddaniem do użytku wewnętrznej obwodnicy wschodniej i północnej Rzeszowa - połączenie ul. Rejtana z ul. Ciepłowniczą.

5. Uczestnicy spotkania nie widzą możliwości uruchomienia buspasów na ul. Piłsudskiego w obu kierunkach, przy pozostawieniu tylko jednego pasa w każdym kierunku dla innych pojazdów.

6. Pozostała część przewidywanej organizacji ruchu w Rzeszowie, opracowywana na zlecenie Miasta, wymaga wprowadzenia ograniczenia ruchu w starym centrum Rzeszowa poprzez m.in. wydzielenie obszaru płatnego parkowania oraz zwiększenia atrakcyjności podróży środkami transportu publicznego i w ten sposób zmniejszenia natężenia ruchu samochodami osobowymi. Wymaga to systematycznej pracy Zakładu Transportu Miejskiego i zaznajamienia mieszkańców z nowymi rozwiązaniami przed ich wprowadzeniem.

Prelekcja Matusza Szaraty

Prelekcja Tomasza Siwowskiego

Czwartek Techniczny SITK

Zagospodarowanie poboczy zielenią

Katarzyna Noworól

1 marca br. w siedzibie SITK miało miejsce kolejne spotkanie dla członków naszego oddziału. Tym razem miało ono wyjątkowy charakter.

W związku ze zbliżającą się wielkimi krokami wiosną zorganizowaliśmy „pachnący” - dosłownie i w przenośni - czwartek techniczny. Było to możliwe dzięki uprzejmości rzeszowskiego Zarządu Oddziału Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Ogrodnictwa, który zapewnił część merytoryczną z tematem: **TENDENCJE ŚWIATOWE W ZAGOSPODAROWANIU POBOCZY ROŚLINAMI ZIELONYMI**, który przedstawił w słowie i obrazie **Rafał Szela**. Po prelekcji wywiązała się ciekawa dyskusja, uzupełniana wyjaśnieniami prelegenta. Prezes O/SITO w Rzeszowie Jan Janczura zaapelował do projektantów oraz „budowlańców” o konsultacje merytoryczne z fachowcami w dziedzinie ogrodnictwa przy budowie pasów drogowych i ich zagospodarowania zielenią, tak, aby dobierane rośliny spełniały warunki np. mrozoodporności czy wrażliwości na inne czynniki atmosferyczne. Przykłady zielonych nasadzeń w krajach europejskich i innych pokazują, że można i że współpraca w tym zakresie jest możliwa. Należy więc korzystać z ich doświadczeń.

Drugą część spotkania wypełniła swoją osobowością i zapachem kwiatów **Elżbieta Kosydar** - florystka, europejska instruktorka florystyki, właścicielka kwaciarni i gospodarstwa ogrodniczego w Ropczycach, nauczycielka florystyki w Szkole Policealnej Wi-

zażu i Stylizacji w Rzeszowie, autorka wystaw aranżacji kwiatowych.

Z lekkością i swobodą pani Elżbieta opowiadała o swojej pasji, jaką od ponad 20 lat jest florystyka, o magii świata kwiatów oraz sztuce układania kwiatów.

W czasie tej barwnej opowieści pani Ela zaaranżowała dla nas 3 kompozycje kwiatowe. Wszyscy zebrani byli pod dużym wrażeniem zarówno uroku jak i podzielności uwagi ich Autorki, która z lekkością jednocześnie mówiła i układała kwiaty.

Abyło na co popatrzeć...

„Szybka” kompozycja nowoczesna w odcieniach fioleto z akcentem białych anturium, powiew wiosny w kompozycji z tulipanów oraz coś bardziej wykwintnego w postaci wysokiej kompozycji, mogącej zdobić najbardziej wytworne przyjęcie.

Pytań do pani Elżbiety nie było końca. Dopiero późna godzina wieczorna przypominała nam, że pora wrócić z pachnącej krainy do szarej rzeczywistości. Wszyscy wyszli ze spotkania z wiosennymi akcentami, tj. pięknymi tulipanami w prezencie. Mamy nadzieję, że uda nam się jeszcze zaprosić do nas „Ogrodników”, może przy okazji końca roku...

Na koniec tej relacji nie mogę powstrzymać się od odrobiny dziegciu.

Otóż - marcowy czwartek techniczny był po prostu perfekcyjnie przygotowany przez naszych Sąsiadów z O/SITO, za co składamy na ręce prezesa **Jana Janczury serdeczne podziękowania**.

Mimo odpowiednio wcześniej rozesłanej informacji drogą mailową, mimo przypomnień telefonicznych frekwencja na spotkaniu była żenująco niska. Pozostawiam ten fakt bez komentarza. Obecni wiedzą jak miło i pożytecznie spędzili czwartkowe popołudnie. Nieobecni, no cóż - nich żałują...

Marian Jojczuk

Kolejowy czwartek techniczny

Po raz drugi z kolei, w dniu 12.04.2012 r. odbył się wyjazdowy „Kolejowy czwartek techniczny”.

Zgodnie z programem o godzinie 15:30 uczestnicy spotkania wyjechali specjalnym pociągiem kolejowego ratownictwa technicznego z peronu drugiego stacji Rzeszów i udali się trasą częściowo zmodernizowanej linii kolejowej Rzeszów - Jasło w kierunku Jasła, a konkretnie do stacji Boguchwała. Podczas przejazdu była możliwość obejrzenia miasta i okolic, tym razem od strony kolei. Była także możliwość uzyskania informacji o zakresie rzeczowym, czasie trwania, sposobie finansowania i kosztach inwestycji modernizacyjnej.

Linia kolejowa nr 106 na trasie Rzeszów - Jasło, jest ważną pod względem gospodarczym i społecznym dla województwa podkarpackiego. Z uwagi jednak na pogarszające się parametry techniczno-eksploatacyjne, oferta przewozowa na tej linii jest na minimalnym poziomie. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 istnieje możliwość zmiany niekorzystnej sytuacji

W ramach inwestycji zmodernizowanych zostanie 58 przejazdów kolejowych, w różnych zakresach wraz z zasilaniem elektroenergetycznym oraz przebudowane będą 24 obiekty inżynierskie (tj. 1 wiadukt, 4 mosty i 19 przepustów).

Od stacji Strzyżów do stacji Jasło Tow. zostanie ułożony kabel TKM wraz z kanalizacją pod kable światłowodowe.

Inwestycję rozpoczęto w roku 2011 od przebudowy mijanki Przybówka, która została zakończona w czerwcu 2011 r.

Zakres robót już wykonanych do końca marca 2012 roku:

1. Wymiana nawierzchni torowej na odc. Rzeszów Główny - Rzeszów Staroniwa - Boguchwała oraz przebudowa układów torowych wraz z dostosowaniem urządzeń sterowania ruchem kolejowym w stacjach: Rzeszów Staroniwa, Boguchwała, Czudec.

2. Przebudowa nawierzchni drogowej na 8 przejazdach kolejowych.

3. Remont wiaduktu kolejowego w Rzeszowie oraz przebudowa przepustu.

4. Budowa peronów z pochylniami i wyposażeniem na stacjach: Rzeszów Staroniwa, Boguchwała, Czudec oraz na przystankach kolejowych: Rzeszów Osiedle, Rzeszów Zwiężczyca.

W Etapie 2 do wykonania jest jeszcze przebudowa przejazdu kolejowego w Babicy w ciągu drogi krajowej nr 9. Obecnie są duże trudności związane z uzyskaniem pozwolenia na zamknięcie tej

ruchliwej drogi celem wykonania robót.

Zakończenie inwestycji na linii nr 106 przewidziane jest w 2013 r.

Efektom rewitalizacji podkarpackich odcinków linii, będzie poprawa kolejowej oferty przewozowej w województwie, poprzez skrócenie czasu podróży, zwiększenie prędkości rozkładowej i podniesienie bezpieczeństwa ruchu kolejowego.

Z kolei, poprawa oferty umożliwi lepsze wykorzystanie transportu kolejowego na Podkarpaciu, odciążając tym samym drogi kołowe i chroniąc środowisko naturalne.

Roboty budowlane na linii kolejowej Rzeszów - Jasło są realizowane w ramach projektu inwestycyjnego o nazwie: „**Poprawa dostępności linii kolejowej, poprzez przebudowę niektórych elementów infrastruktury kolejowej na odcinkach linii kolejowej nr 106 Rzeszów - Jasło w ramach RPOWP na lata 2007-2013**”.

Całkowita wartość projektu: 160 722 434,93 PLN brutto.

i polepszenia oferty, dzięki realizowanym aktualnie przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. inwestycjom. Ze względu na ograniczone środki finansowe realizowane są odcinki linii kolejowej o najgorszym stanie technicznym.

Na linii nr 106, robotami objęte będą odcinki o łącznej długości 41,46 km, tj. od stacji Rzeszów Główny do stacji Boguchwała oraz od stacji Czudec do mijanki Przybówka.

W ramach inwestycji przewidziana jest przebudowa układów torowych 7 stacji lub mijanek: Rzeszów Staroniwa, Boguchwała, Czudec, Strzyżów n/Wisłokiem, Dobrzechów, Fryszak, Przybówka. Planuje się także przebudowę 5 przystanków osobowych: Rzeszów Osiedle, Rzeszów Zwiężczyca, Zaborów, Kalemblina, Wiśniowa. Na stacjach i przystankach będą lub już są wybudowane nowe perony z wyposażeniem umożliwiającym korzystanie przez osoby z ograniczoną sprawnością ruchową. Do nowych układów torowych stacji zostaną dostosowane urządzenia sterowania ruchem kolejowym.

STOWARZYSZENIE ELEKTRYKÓW POLSKICH ODDZIAŁ W RZESZOWIE

35-959 Rzeszów, ul. Kopernika 1
tel. 017 853 47 22, 850 75 60, tel./fax 850 75 61

KONKURS NA NAJLEPSZĄ PRACĘ WŁASNĄ UCZNIÓW SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

Bolesław Pałac

W dniu 27.04.2012 r. oddział SEP w Rzeszowie przeprowadził drugą edycję konkursu na „najlepszą pracę własną uczniów szkół ponadgimnazjalnych” w roku szkolnym 2011/2012.

Uczniowie - finaliści, zostali zgłoszeni do II etapu konkursu przez swoje szkoły, które przeprowadziły u siebie I etap kwalifikacyjny prac.

Konkurs z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem, gdyż przybywają finaliści z nowych szkół średnich.

Przewodniczącym jury był prof. dr hab. inż. Kazimierz Buczek - Dziekan Wydziału Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Rzeszowskiej, nowy prorektor -elekt PRz, który podsumowując przebieg i wyniki konkursu bardzo wysoko ocenił jego poziom i zaangażowanie uczestników w przygotowanie prezentacji. Przygotowanie prac przez uczniów wymagało od nich wiele samodzielnej pracy, wiedzy zdolności konstrukcyjnych.

Uczniowie prezentowali swoje prace pasją.

Organizację konkursu przygotowała kol. Urszula Turek - prezes koła SEP przy Zespole Szkół Elektrycznych w Rzeszowie.

Zwycięzcy otrzymali dyplomy i nagrody pieniężne oraz upominki od sponsorów: **ENSTO** Pol Sp. z o.o. Kraków, **Eltel Networks** Rzeszów SA i **Elektromontaż** Rzeszów SA.

Zapraszamy do udziału w konkursie za rok inne szkoły ponadgimnazjalne.

Jury uhonorowało autorów najlepszych prac. Nagrody otrzymali:

I nagrodę - **Michał Bogucki** z Zespołu Szkół Elektrycznych w Rzeszowie za pracę - **Model samolotu sterowany elektronicznie.**

II nagrodę - **Tomasz Salamon** z Zespołu Szkół nr 2 w Dębicy za pracę - **Miernik mocy wyjściowej wzmacniaczy.**

III nagrodę - **Kamil Pajkiert** z Zespołu Szkół Energetycznych w Rzeszowie za pracę - **Generator Marxa.**

Dodatkowo jury przyznało trzy wyróżnienia, które otrzymali:

- **Marcin Kuczma** za pracę: **Zasilacz impulsowy**
- **Dominik Idziniak** za pracę: **Elektryczny transformator Tesli podwójnym rezonansem**
- **Bogdan Możdżeń** za pracę: **Uczeń z pasją.**

Jury konkursu, od lewej: Zenobia Tuszyńska, Kazimierz Buczek, Barbara Kopeć, Zbigniew Styczeń, Urszula Turek

Zdobywca I miejsca - Michał Bogucki

Zdobywca II miejsca - Tomasz Salamon

Zdobywca III miejsca - Kamil Pajkiert

Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych Oddział Rzeszów

ul. Kopernika 1, 35-069 Rzeszów, tel. 17 85-37-400, fax 17 85-36-421
e-mail: sitwm.rzeszow@op.pl

Praca zbiorowa członków SITWM O/Rzeszów

W dniu 11 października 2011 r. minęło sto lat od powstania Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych, dlatego też rocznicy tej z inicjatywy Zarządu Głównego jak i kół terenowych, postanowiono nadać charakter uroczystości szczególnej, organizując:

- Jubileuszowy Kongres, który odbył się w Warszawie w październiku 2011 r.,

- opublikowanie wydawnictwa p.n. „Historia i działalność w latach 1911-2011” mającego upamiętnić działalność członków Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych, którzy w okresie 100 lat w różnych zmieniających się warunkach ustrojowych i strukturach organizacyjnych, pracowali nad rozwojem nauki, doskonaleniem i upowszechnianiem nowoczesnych technik i technologii stosowanych w inwestycjach budownictwa wodnego i melioracyjnego, łąkarskich i zaopatrzenia rolnictwa i wsi w wodę,

- wybite pamiątkowego, niżej prezentowanego okolicznościowego medalu.

W jubileuszowym wydawnictwie została przedstawiona historia i działalność Stowarzyszenia w latach 1911-2011, którą to historię w skróconej wersji przedstawiamy Państwu na łamach niniejszego biuletynu.

Za początek organizacji technicznych, łączących inżynierów wodnych i melioracyjnych, uważa się powołanie **Koła Melioracyjnego w Warszawie**, na podstawie uchwały **Zebrań Ogólnego Stowarzyszenia Techników w Warszawie w dniu 20.10.1911 r.** jako aktu formalno-prawnego i organizacyjnego powstania tego Koła. Koło melioracyjne liczyło w tym roku - 9 członków, w 1912 r. - 13 członków, w 1915 r. nadal tylko 8 członków. Przez wiele lat Koło Melioracyjne skupiało bowiem jedynie grono profesorów i inżynierów melioracyjnych byłego zaboru rosyjskiego, a po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. połączyło również przedstawicieli pozostałych dzielnic kraju.

Znaczący rozwój Koła przypada na okres wzmoczonych prac melioracyjnych w Polsce w latach 1925-1929. Liczba członków w 1929 r. wzrosła już do 135. Przyczyniło się do tego także połączenie w tym roku Koła Melioracyjnego z Kołem Inżynierów Hydrotechników, wychowanków Politechniki Warszawskiej, w jedną organizację pod nazwą **Koło Wodno-Melioracyjne przy Stowarzyszeniu Techników w Warszawie**.

Koło organizowało zjazdy melioracyjne i konferencje, na których omawiano sprawy zmeliorowania Polesia, inicjowano bądź opiniowano projekty ustaw i rozporządzeń z dziedziny techniki melioracji. Ważnym osiągnięciem Koła Wodno-Melioracyjnego była jego inicjatywa i udział w zorganizowaniu Pierwszego Ogólnopolskiego Zjazdu Melioracyjnego w Warszawie, we wrześniu 1926 r.

Do najważniejszych uchwał podjętych na tym zjeździe należy zaliczyć:

- utworzenie Rady Melioracyjnej przy Ministrze Rolnictwa,
- połączenie spraw melioracji w jednym ministerstwie,
- powołanie Instytutu Doświadczałnictwa Melioracyjnego,
- wnioskowanie utworzenia nowych katedr melioracyjnych przy uczelniach technicznych i lepsze ich wyposażenie w sprzęt laboratoryjny, pomoce naukowe oraz wydatną pomoc stypendialną,
- wnioskowanie powołania **samodzielnego Stowarzyszenia Melioracyjnego**.

Celami tego Stowarzyszenia miały być:

- propaganda melioracji
- szerzenie oświaty w kierunku melioracyjnym
- współpraca w opracowywaniu ustawodawstwa melioracyjnego
- współpraca w organizowaniu służby melioracyjnej
- współdziałanie w opracowywaniu programu finansowania zagadnień melioracyjnych.

Sprawę zorganizowania Polskiego Stowarzyszenia Melioracyjnego przekazano prężnie działającemu wówczas Kołu Wodno-Melioracyjnemu.

W ramach aktywnej działalności Koło Wodno-Melioracyjne wysuwało wiele postulatów dotyczących ulepszania prac wodno-melioracyjnych oraz kształcenia kadr.

Ważniejsze z nich to:

- uzyskanie dla inżynierów melioracyjnych uprawnień budowlanych,
- ułatwienie studiów melioracyjnych przy udzielaniu stypendiów,
- tworzenie nowych katedr melioracji oraz wyposażanie ich w odpowiednie pomoce,
- utworzenie Centralnego Instytutu Melioracyjnego.

Na zebraniach Koła referowano i dyskutowano problemy wynikające z aktualnej sytuacji. Podejmowano wiele uchwał, które Zarząd Koła starał się wcielić w życie. Wysuwane przez Koło postulaty i podejmowane uchwały były często podstawą programu prac melioracyjnych w Polsce.

Z biegiem lat zaczęły powstawać komórki organizacyjne z innych dziedzin gospodarki wodnej. W ramach Stowarzyszenia Techników w Warszawie zaczął działać m.in. Wydział Dróg Lądowych i Wodnych, a w Polskim Komitecie Energetycznym m.in. Komisja Wodna.

W roku 1937 Stowarzyszenie Techników w Warszawie zmieniło nazwę na **Stowarzyszenie Gospodarki Wodnej w Polsce**. Celem nowego Stowarzyszenia miało być przyczynianie się do rozwoju i polepszenia stanu gospodarki wodnej w Polsce. Do gospodarki wodnej zaliczano: drogi wodne i porty, żeglugę morską i śródlądową, uzyskanie sił wodnych, regulację rzek, ochronę przed powodzią, regulację odpływu, melioracje rolne, zaopatrzenie w wodę, kanalizację, oczyszczanie ścieków itp.

W ostatnich latach przed wojną działalność hydrotechników, meliorantów i innych specjalistów gospodarki wodnej była bardzo ożywiona. Oprócz istniejącego już **Koła Wodno-Melioracyjnego przy Stowarzyszeniu Techników** oraz **Stowarzyszenia Gospodarki Wodnej w Polsce** w styczniu 1937 r. zostało powołane **Stowarzyszenie Inżynierów Wodnych Rzeczypospolitej Polskiej**. Celem nowo powołanego Stowarzyszenia, jednoczącego wszystkich inżynierów pracujących w dziale inżynierii wodnej, było przede wszystkim pogłębianie wiedzy zawodowej, popieranie interesów zawodowych oraz poprawianie wyników pracy.

Dzięki szerokiej i aktywnej działalności ww. Stowarzyszeń Wodno-Melioracyjnych, w ostatnich latach przedwojennych dużego znaczenia nabierały organizacje techniczne. Wzrastał prestiż tych organizacji dzięki czemu miały one duży wpływ na kształtowanie podstaw naukowo-technicznych w trudnej dziedzinie wiedzy i praktyki jaką jest gospodarka wodna. Miały też znaczący wpływ na ustawodawstwo związane, bezpośrednio lub pośrednio, z techniką wodno-melioracyjną, na programowanie zakresu robót wodnych i melioracyjnych.

Dorobek naukowo-techniczny tych organizacji odziedziczyło po wojnie **Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych - SITWM**.

W okresie 1946-1991 SITWM zorganizowało 285 konferencji naukowo-technicznych o zasięgu krajowym i międzynarodowym. Były one narzędziem szybkiego przekazywania wiadomości o postępie naukowo-tech-

nicznych. Tematyka ich była związana z aktualnymi zagadnieniami technicznymi i gospodarczymi kraju.

Działalność szkoleniowa prowadzona była w różnych formach i była najważniejszą częścią doskonalenia zawodowego inżynierów i techników. Była zawsze dostosowana do potrzeb bieżących z uwzględnieniem perspektywicznych kierunków rozwoju gospodarki narodowej.

Stowarzyszenie prowadziło wielokierunkową działalność wydawniczą, przede wszystkim przez branżowe czasopisma takie jak: „Gospodarka Wodna”, „Wiadomości Melioracyjne i Łąkarskie” oraz „Inżynieria Morska”.

W latach 1946-1990 zanotowano w SITWM ożywione kontakty i współpracę za granicą. W ramach tej działalności wyjechało za granicę 2785 osób. W tym samym czasie Stowarzyszenie przyjęło 1290 osób.

Ważnym elementem obrazującym prężność Stowarzyszenia jest liczba jego członków:

Lata	Liczba członków
1946	553
1950	1300
1960	3991
1970	8128
1980	12755
1990	10199

Załamanie się systemu społeczno-politycznego oraz gospodarczego na przełomie lat 70 i 80 oraz brak środków finansowych na inwestycje wpłynęły zasadniczo na działalność SITWM oraz wyzwoliły krytykę działalności melioracyjnej i budownictwa wodnego.

Szybkość, zachodzących w latach 1989-1991 systemowych zmian społecznych i gospodarczych stwarzała warunki do podejmowania, często nieprzemysłanych rozwiązań. Branże specjalistów związanych z gospodarką wodną zostały podzielone. Zagadnienia melioracyjne pozostały w resorcie rolnictwa, a zagadnienia z zakresu gospodarowania wodą przeniesiono do resortu ochrony środowiska.

Już przy końcu lat 80, w ramach reorganizacji Resortu Rolnictwa, zlikwidowano Departament Melioracji i Zaopatrzenia Wsi w Wodę. Od tego momentu, coraz skromniejsza garstka specjalistów melioracji i zaopatrzenia wsi w wodę, przenoszona było do różnych departamentów. Coroczne reorganizacje utrudniały pracę oraz zaciemniały przejrzystość polityki wodnej i sanitarnej w rolnictwie.

W resorcie ochrony środowiska utrzymał się Departament Gospodarki Wodnej, ale poziom inwestowania znacznie się obniżył i został ograniczony w zasadzie do kontynuacji rozpoczętych inwestycji.

Niepokojąca sytuacja była pogłębianą atmosferą milczenia wokół projektu nowego „Prawa Wodnego” i poglądów na melioracje, które można było ocenić jako obojętne lub nawet nieprzychylnie.

Stowarzyszenie SITWM podjęło wówczas wiele działań w zakresie techniczno-organizacyjnym i naukowym polegającym m.in. na:

- organizowaniu konferencji naukowo-technicznych,
- inspiracji do opracowywania artykułów omawiających potrzebę inwestowania w gospodarkę wodną, a szczególnie w gospodarkę wodną rolnictwa,

- - przekonywaniu władz o konieczności przydzielania odpowiednich środków finansowych na nowe inwestycje oraz na utrzymanie istniejących urządzeń wodnych i budowli.

Recesja gospodarcza w kraju spowodowała znaczne zmniejszenie programu inwestycyjnego, co z kolei wpłynęło na ograniczenie działalności lub likwidację przedsiębiorstw. Ograniczone zostały również środki na działalność naukową i postęp techniczny. W wyniku tego wielu techników i inżynierów melioracji i budownictwa wodnego musiało odejść na wcześniejszą emeryturę lub szukać pracy poza branżą. Zerwały się więzi koleżeńskie i zawodowe, a szybko postępujące zmiany spowodowały ograniczenie działalności w Stowarzyszeniu.

Pod koniec 1993 r. stwierdzono, że regres pracy Stowarzyszenia powoli przemija. W okresie kadencji 1993-1997 działały 44 Oddziały. Na koniec grudnia 1996r. do SITWM należało 3719 osób.

Zmiany organizacyjne i własnościowe (prywatyzacja) w wykonawstwie inwestycji oraz likwidacja zjednoczeń i zrzeszeń spowodowała konieczność intensyfikacji działalności organizacji społecznych, w tym SITWM.

W kadencji 1997-2001 w dalszym ciągu występowały ograniczenia finansowe w działalności Oddziałów i Zarządu Głównego Stowarzyszenia. Liczba członków w Stowarzyszeniu zmniejszyła się do 3303 osób, wycofali się członkowie wspierający. W okresie tym SITWM przedkładało swoje postulaty, wnioski i opinie do dokumentów rządowych związanych z działalnością w zakresie gospodarki wodnej, ochrony środowiska, rozwoju rolnictwa lub integracji z Unią Europejską. Zostały one w znacznym stopniu wykorzystane przy przekształcaniach organizacyjnych oraz

w tworzeniu podstaw prawnych i przepisów wykonawczych.

Pomimo ogromnego wysiłku wielu osób, Zarządu Głównego i Oddziałów nie udało się rozwiązać problemu braku uprawnień budowlanych dla inżynierów budownictwa wodnego i melioracji. W trakcie tej kadencji odnotowano dobry poziom pracy w większości Oddziałów. Wzrosło zainteresowanie wspólnymi spotkaniami, szkoleniami, wyjazdami szkoleniowymi oraz zwiększyła się współpraca między Oddziałami.

W okresie sprawozdawczym 2001-2005 zmniejszyła się liczba Oddziałów SITWM z 34 do 31 i tym samym liczna członków z 3303 do 2902 osób. Prócz ubytku naturalnego członków zaobserwowano rezygnację z przynależności do Stowarzyszenia wielu zasłużonych działaczy. W większości Oddziałów występowały trudności w pozyskaniu nowych członków, szczególnie młodych inżynierów i techników. Należy podkreślić, że pomimo piętrzących się trudności w kadencji tej Zarząd Główny i Oddziały prowadziły wielokierunkową działalność statutową i gospodarczą, dostosowaną do lokalnych potrzeb i aktualnych możliwości finansowych.

W okresie sprawozdawczym 2005-2009 liczba oddziałów SITWM zmniejszyła się z 31 do 29, a liczba członków z 2593 do 2494.

W kadencji tej pomimo radykalnego zmniejszenia inwestycji melioracji wodnych i hydrotechnicznych oraz likwidacji wielu spółek wodnych realizujących zadania z zakresu utrzymania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych i ograniczenia do 15-20% niezbędnych środków finansowych na utrzymanie i eksploatację systemów wodnych SITWM starało się i do chwili obecnej stara się realizować wytyczone cele.

POLSKIE ZRZESZENIE INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW SANITARNYCH ZARZĄD ODDZIAŁU PODKARPACKIEGO

35-959 Rzeszów, ul. Kopernika 1, tel./fax 17 85 342 49
e-mail: pziits@poczta.onet.pl

Władysław Szymański

Wyjazd na Targi Poznańskie

W dniach od 22 do 24 kwietnia 2012 r. odbył się wyjazd członków Podkarpackiego Oddziału PZITS na Międzynarodowe Targi Instalacje 2012 w Poznaniu. Było to najważniejsze spotkanie branży instalacyjnej w Europie Środkowo-Wschodniej, na którym zostały zaprezentowane oferty wiodących producentów i dostawców urządzeń i technologii z zakresu techniki

grzewczej, klimatyzacyjnej, wentylacyjnej, a także techniki obiektowej i gazowniczej oraz szeroki wybór armatury sanitarnej.

Dla uczestników wyjazdu była to doskonała okazja, by poznać zalety innowacyjnych produktów i rozwiązań technologicznych oraz wysłuchać ciekawych i pouczających wykładów.

Głównym tematem cyklu prelekcji zorganizowanych w specjalnie przeznaczonym do tego celu namiocie pneumatycznym było optymalne wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii. Techniki stosowania kolektorów słonecznych czy pomp ciepła już są tak powszechne, że na obecnym etapie staje się ich najbardziej efektywne wykorzystanie. Przedstawione referatu między innymi firmy Viessmann wskazywały na szczegóły rozwiązań wpływające na prawidłową pracę instalacji i popełniane błędy przy ich realizacji.

Zauważalną tendencją na targach była automatyka procesów w inżynierii środowiska. Przykładem jest pompa MAGNUM 3 o szerokim zastosowaniu w zakresie temperatur -10 do 110°C , która jest zdolna do „samokształcenia” tzn. samoczynnie dostosowuje parametry pracy do charakterystyki obsługiwanej instalacji, a ponadto umożliwia odczyt tych parametrów. Złoty medal przyznany tej pompie przez jury konkursowe Targów jest więc w pełni uzasadniony.

Innym przykładem jest moduł obsługi instalacji w budownictwie indywidualnym, prezentowany przez jedną z czeskich firm. Moduł taki zawiera zasobnik - podgrzewacz ciepłej wody, pompę (lub pompy obiegowe w zależności od potrzeb) i pompę cyrkulacyjną oraz wyposażony jest w układ sterujący instalacją ogrzewania i ciepłej wody. Układ ten optymalizuje pracę instalacji zasilanych z różnych źródeł ciepła, w tym również z kominka. Przy aktualnych tendencjach ograniczania zużycia energii ma to istotne znaczenie dla charakterystyki energetycznej budynku i wpływa na wskaźniki zawarte w świadectwie energetycznym.

Niewątpliwą atrakcją były odbywające się co dwa lata 3. Mistrzostwa Polski Instalatorów, w których udział mogli wziąć wszyscy uczestnicy targów. Podczas konkursu należało prawidłowo i w jak najszybszym czasie złożyć, przy użyciu udostępnionych narzędzi, model instalacji składającej się z grzejnika łazienkowego, nagrzewnicy, kotła gazowego, pomp i armatury. Mistrzostwa przyciągnęły setki instalatorów z całego kraju, każdy chciał udowodnić sobie oraz konkurencji bycie najlepszym w Polsce. Było o co wal-

czyć, łączna pula nagród wynosiła około 200 tys. zł. Główną nagrodą był nowy Volkswagen Caddy, niestety cała nasza wycieczka wróciła do domu... busem.

Oprócz poszerzenia wiadomości technicznych grupa miała okazję poznać przy okazji piękne miasto Poznań, z zabytkową starówką oraz historyczne miasto Kórnik, wraz z jego wspaniałym pałacem rodu Działyńskich i Zamoyskich.

Wszystkich zachwycali głównie licznie zgromadzone, bogato rzeźbione meble oraz inkrustowane podłogi.

Uczestnicy wycieczki

Niemniej interesujący jest otaczający pałac ogród - arboretum, który o tej porze roku prezentował się kolorowo i pachnąco...

Bogaty program wydarzeń „targów poznańskich” sprawił, że każdy z uczestników mógł znaleźć coś dla siebie.

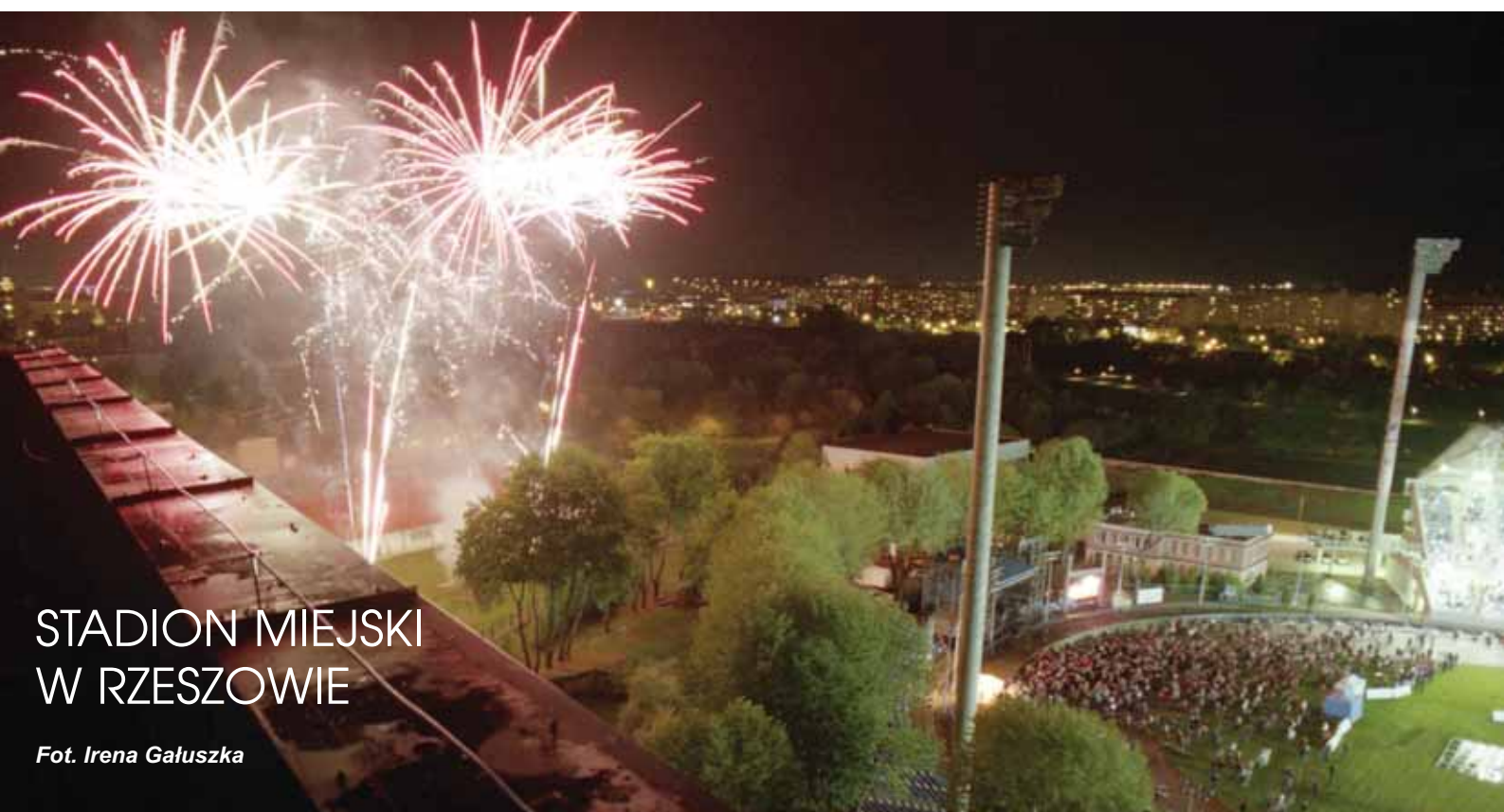
Wyjazd do Poznania dostarczył wszystkim niezapomnianych wrażeń.

Poznańska starówka

Uczestników wycieczki najbardziej interesowały kotły kondensacyjne

STADION MIEJSKI W RZESZOWIE

Fot. Irena Gałuszka